CUMA
27
Ağustos 1937
Yıl: 20 - 3
Sayı: 7050-1170

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

İlâvemizle birlikte
Yarın 24 sayıfa
Sayısı heryerde
100 para

İngilterenin Çin Elçisi Yaralandı!

Londrada müthiş heyecan! Vaziyet çok vahim görülüyor

Japonya İngiltereye taziyet ve teessür telgrafı çekti - İngiltere tedbirler almağı kararlaştıracak

Muharebe meydanı haline giren Çin şehirlerinden birinde..

Şanghay 26 (A. A.) — İngiltere-nin Çindeki büyük elçisi Sir Knat - chbullhugessen, bir tayyareden atı - lan mitralyöz kurşunu ile yaralanmış tır. Bu esnada kendisi otomobil ile Nanknden Şanghaya gitmekte idi.

Sefir hastahaneye nakledilmiştir.

Hayatı tehlikede mi

Şanghay 26 (A. A.) — İngiliz se firi, çok zayif olduğundan kurşun çı karılamamıştır. Sefire kan nakli ame liyesi yapılmıştır.

Londra 26 (A. A.) — İngiltere - nin Nankin büyük elçisinin sıhhî va ziyeti değişmemiştirı Doktorlar, kur şunun sağ koltuk altından girerek vü cudu geçtiğini ve sol omuzun altın - dan çıktığını tesbit etmişlerdir.

Hükûmetin tebliği

Londra 26 (A. A.) — Hariciye ne zareti bu akşam aşağıdaki tebliği neş retmiştir.

İngiltere hükûmeti, İngilterenin Nankin büyük elçisinin bir makineli tüfek kurşunu ile yaralandığı hakkın daki haberi büyük bir teessür ve en dişe ile almıştır. Hükûmet vaka hak kında geniş tafsilât istemiştir. Bu tafsilât gelir gelmez Japon hükûmeti nezdinde teşebbüslerde bulnacak - tır.

İngiliz büyük elçisinin yaralanmasına sebeb olan hadise haberi Lon - drada büyük heyecan uyandırmıştır. Gazeteler uzun tafsilât vermekte ve bu hadise neticesinde doğan vaziye - tin fevkalâde vehametini tebarüz ettirmektedirler.

Royter diyor ki: Resmî mahafil Japon hükûmetinin teessür ve tarzi - yelerini memnuniyetle kaydetmiştir. Maamafih şurası da kaydolunmalı - dır ki, İngiltere hükûmeti Japon ve Çin hükûmetlerine evvelce müraca - atla, İngiliz menafiine karşı yapı - lacak her türl üharektten mesul tutu lacaklarını bildirmiş ve buna iki hü-

(Sonu: Sa. 6 Sü. 2)

İnönü ailesinin teşekkürleri

İstanbul, 26 (A. A.) — Bir evlâdını kaybeden İnönü ailesiyle valdesi ve kardeşleri Tomelli ailesi lütüfkâr taziyetleriyle acılarını paylaşan dostlarına Anadolu ajansiyle teşekkür ve minnetlerini sunarlar..

Iktisat Vekâleti müsteşarı geldi

Alman resimler bilâhare esaslı bir tetkikten geçirilecektir.

Bir müddettenberi Almanyada bulunan iktisat vekâleti müsteşarı Kurdoğlu Faik dün şehrimize dönmüş - tür.

Kurdoğlu Berlinde uzun müddettenberi devam eden Türk Alman ticaret anlaşması müzakerelerinde hazır bulunmak üzere gitmişti. Öğrendiğimize göre; Almanya ticaret heyetile girişilen müzakere henüz nihayete ermemiş olmakla beraber, her iki memleket menfaatini yakından alâkadar eden esaslı noktalar üzerinde mutabık kalınmıştır.

Bu haberin İstanbul piyasasında işitilmesi bu işle alâkadar bulunan bütün ihracat tacirlerini bir hayli sevindirmiştir.

Bu suretle bir müddet evvel piyasada dolaşan uygunsuz haberlerin de tamamen yalan olduğu anlaşılmış - tır. Almanya ile yapılmakta olan müzakereler pek yakında sona ererek hakiki vaziyet anlaşılacaktır. İktisat vekâleti müsteşarı Kurdoğlu Faik şehrimize gelen İktisat vekili Celâl Bayarı ziyaret etmiş, anlaşma etrafında izahat vermiştir.

30 Ağustos'ta *Meçhul Asker* Abidesinde büyük bir merasim yapılacak

Başkumandan meydan muharebesinin 15 inci yıldönümü münasebetiyle Dumlupınar'da Meçhul Asker âbidesinde bu sene 30 Ağustosta yapılacak merasimin geçen senelerden daha hararetli olması için geniş bir merasim programı hazırlanmıştır. Program şudur:

1 — Millî Müdafaa Vekâletinin tayin edeceği miktarda askeri kıt'a ve bir hava filosu.

2 — Bakanlıklar ve parti adına birer çelenk.

3 — Afyon, Kütahya, Manisa, Balıkesir vilâyetlerinden teşkil edilecek atlı halk kıtaları.

4 — Afyon, Manisa, İzmir iz cilerinden mürekkep birer kıta.

5 — Ankara ve İstanbuldaki üniversite ve yüksek mektepleri temsilen mahdut talebe heyeti (Kültür Bakanlığınca tertiplenecek).

6 — Afyon, Kütahya, Manisa, Balıkesir, İzmir, Aydın, Isparta, Burdur, Denizli, Konya, Seyhan, Eskişehir, Bilecik, Kocaeli, Ankara, Bursa, İstanbul vilâyetlerinden biri umumî meclisi, biri vilâyet merkez belediyesini, biri de parti ve Halkevini temsil etmek üzere seçecekleri üçer kişilik birer heyet ve birer çelenk.

7 — Ayni günde yerlerine dönebilecek kadar merasim yerine yakın kasaba ve köy halkını iştirak ettirmek. (Vilâyetleri tertip edecek).

8 — 30 Ağustos akşamı Ankara ve İstanbul radyolarında konferans. 30 ve 31 Ağustos günleri bu büyük hâdise ve yapılan merasim hakkında neşriyat.

9 — O gece Halkevlerinde konferans.

10 — Merasim yerinde oradan halk ve gençlik adına birer hitabe.

NOT:

1 — Merasimi birinci kolordu komutanlığı idare edecektir.

2 — 30 Ağustos günü merasim yeriyle Afyon ve İzmir arasında gidiş ve geliş trenleri tertip edilecektir.

3 — Dumlupınar istasyonundan

(Sonu: Sa. 6 Sü. 2)

Zaferden zafere koştuğumuz günler

Her yıl, bugünlere girerken, ilk defaki yürek vuruşlarımı tekrar duyar gibi olurum. Hiç bir heyecan, gönlümde bunun kadar taze ve canlı değildir. Her şey eskidiği, rengini soldurduğu, belirsizliğe düştüğü halde, 26 ağustosun her yıldönümünü, aynı keskin ve sert çarpıntı ile karşılarım.

Ondan evvelki günlerin çok korkunç oluşu mu, ondan sonraki günlerin göz kamaştıran aydınlığı mı buna sebeptir! Şimdi pek kestiremiyorum. Bunların ikisi de içimde biribirine kaynayıp gitmiştir.

On beş yıl önce, Afyon sırtlarında bu şanlı sabah daha başlamadığı gün [illegible] işsiz ve işsizdi. Anadolu ansızın telgraf makinelerini dargın, korkulu bir susuşla dilsizleştirmişti.

Avrupada, Ankaranın barış heyeti kapı kapı dolaşıyor, haklı davasının teraziye konmasını isteyordu.

Bunu o zamanlar, biraz içimiz sızlayarak öğrenmiş, başımızı acı acı sallayarak:

— Demek döğüşecek halde değiliz!

Diye dizlerimizi döğmüştük.

Üç günlük bir susuştan sonra, gelen zafer müjdesi bunun için hepimizi çılgına döndürdü. Bir günde iki büyük hamlenin başarıldığını görmüştük. Biri bir kahramanlık destanıydı. Buna doğduğumuz günden beri alıştığımız için pek şaşmadık. Fakat bu destanın bir de siyasi bir önsözü, pek parlak

Süha Gezgin

(Sonu Sa. 5 Sü. 3)

Bugün ikinci sayıfada

Ak ile Kara

Volter'in en güzel hikâyelerinden biri

Dört beş gün devam edecek olan bu güzel hikâyeyi mutlaka okuyunuz

El ve parmak izleri alınıyor

Şevket Azizin Başkanlığında bir heyet çalışmağa başladı

Yurtdaşların karakterlerini tesbit etmek üzere yurdun her köşesinde Antrepoloji tetkikleri yaılmağa başlanmıştır.

Bu işle meşgul olmak üzere B. Şevket Azizin başkanlığı altında bir heyet çalışmaktadır.

Antrepoloji ile meşgul olanlar el ve parmak izlerini bir kâğıt üzerine tesbit etmektedirler.

Kâğıda her parmağın şekli istampa mürekkebi ile aynen basılmaktadır.

Parmaklardan sonra avuç ve tam el resimleri de alınmaktadır.

Heyetin her kopyesi 300 kişinin el resmini alacaktır.

Kuruçeşmede miras yüzünden çok feci bir cinayet işlendi

Zıraat Mektebi mezunu olan bir genç karyolasında uyuyan Babasının başına üç kurşun sıktı

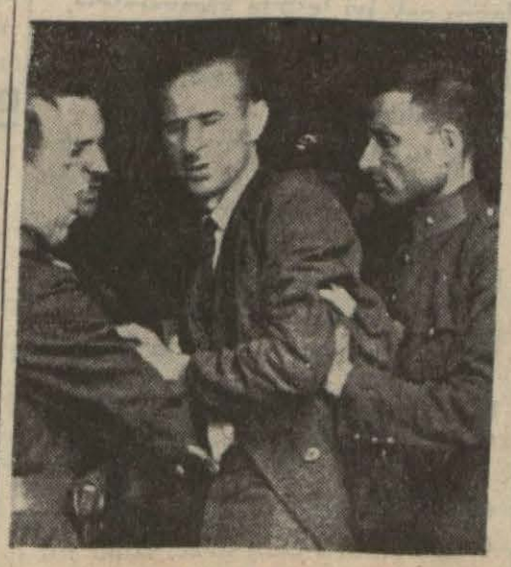

Katil Zeki

Mutbakda yüzünü yıkayan kardeşini de beyninden vurup öldürdü

Bu müthiş cinayetin tafsilâtı 4 ncü sahifamızdadır.

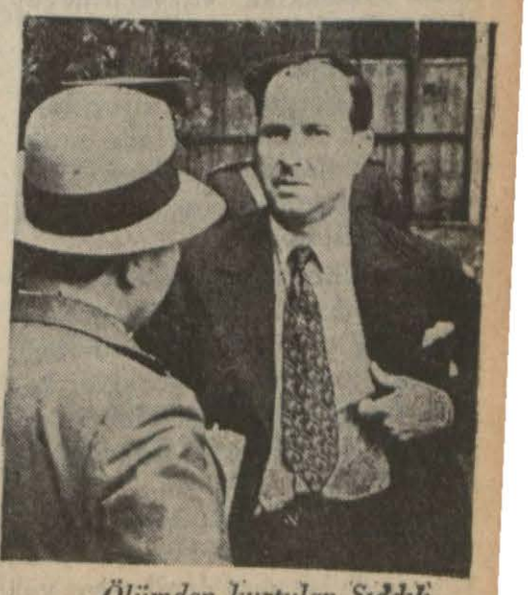

Ölümden kurtulan Sıddık

AK ile KARA

Yazan: VOLTER

(Kandihar) diyarında herkes genç Rüstem'in macerasını bilir. Rüstem Kandiharlı bir beyin oğlu idi. Babası namuslu bir insandı, oğlunu kendi ayarında bir adamın kızı ile evlendirmek için kararlaştırmıştı. Her iki aile de bu izdivacı candan isteyordu. Rüstem bu kızla evlenecek olursa hem her iki aile memnun olacak, hem karısını mesut edecek, kendisi bu izdivaçta saadet bulacaktı.

Fakat ne kadar yazık ki bu genç Kâbil panayırında Kişmirli bir prensesle karşılaştı. O zamanlarda Kâbil panayırı Basra ve Astragan Panayırlarından daha çok parlaktı ve dünyanın her yerinden birçok insanlar buraya gelirdi.

İşte ihtiyar Kişmirli prens te kızını panayıra bunun için getirmişti.

Kişmirli prens hazinesinin en kıymetli iki malını kaybetmişti. Bunlardan biri başparmak büyüklüğünde bir elmastı. Bu elmasın üzerinde Hintli bir sanatkâr eliyle kızının resmi hâkkedilmişti. Diğeri bir ok idi ki nereye istenirse kendi kendine oraya giderdi.

Bir fakir, prensin bu kıymetli eşyasını çalmıştı. Sonra bunları kızına götürmüştü. Ona:

— Bu şeyleri çok dikkatli muhafaza et. Senin hayatın, mukadderatın, saadetin bunlara bağlıdır." demişti.

Fakir bu sözü söyledikten sonra gözden kaybolmuş ve bir daha görünmemişti. Kişmir yeni kaybolan eşyayı bulamayınca yese düştü ve Kâbil panayırına gitmeğe karar verdi. Panayırda bulnan tüccarlar arasında bu elmas ile oku gören kimse bulunup bulunmadığını arıyacaktı.

Yola çıkarken de kızını yanına almıştı ve her gittiği yere onu da götürüyordu.

Kıza gelince, o elması sıkı sıkıya belindeki kemere saklamıştı. Oku ise böyle yanında saklamağa imkân bulamadığı için Kişmirde bıraktığı bir Çin sandığı içerisine koymuştu.

İşte Kâbil panayırında Rüstem ile bu kız biribirlerini bu vesile ile görmüşlerdi. Biribirlerini görünce de kalplerinin bütün safveti ile biribirlerini sevmişlerdi. Prenses aşkının samimiyetine delil olmak üzere Rüsteme babasının elmasını verdi. Rüstem de avdetleri zamanında gizlice Kişmire gidip orada kızı göreceğini söyledi.

Genç Rüstemin kendisine sadikane hizmet eden iki adamı vardı: Bunlardan biri kendisine seyislik ve lalalık ediyordu. Öteki de oda hizmetlerini görüyordu. Bunlardan birinin adı Topaz idi. Bu Çerkes beyazlığında bir insan güzeli idi. Ötekinin adı Eben idi ki bu da bir zenci idi. Topazın mülâyim tabiatli olmasına mukabil zenci bilâkis gayet cevval, gayet sür'atli idi ve hayatta hiç bir şeyi yapmakta zorluk görmezdi.

Rüstem, Kişmir seyahatine karar verdiği zaman fikrini adamlarına açtı. Topaz darılmıyacak bir surette mülâyim bir dil kullanmakla beraber, efendisini böyle bir seyahate çıkmaktan vazgeçirmeğe çalıştı. Böyle bir seyahatte maruz kalınabilecek tehlikeli ihtimalleri birer birer saydı. İki aileyi birden yeis ve endise icerisinde bırakmak nasıl olabilir? Böyle seyahat ana ve babanın kalbine bıçak saplamak değil midir?

Fakat Eben kat'iyyen böyle düşünmeyordu. O, bilâkis Topazın bahsettiği tehlikeli ihtimallerden hiç birinin varit olmıyacağını anlattı. Genç Rüstemin kalbinde ne gibi vesveseler varsa hepsini de sildi, süpürdü, götürdü.

Seyahate gitmek kolay. Fakat bunun için de para lâzımdı. Genç Rüstemde ise para denilen şey yoktu. Bu ne olacaktı? Topaz akıllı ve uslu bir insandı. O, Rüstemin muhtaç olduğu parayı istikraz suretiyle temin edemezdi. Fakat Rüstem bunu yaptı. Genç Rüsteme, Kişmirli güzel prensesin verdiği elması gizlice aldı. Bunun yerine bir sahte taş koydu. Elması bir Ermeni bankerine rehin suretiyle vererek birkaç bin rupi kadar para aldı.

Bu paralar ele geçtikten sonra Rüstem için artık seyahate çıkmak işi kolaylaşmış oldu.

Rüstemin eşyası bir fil üzerine yükletildi. Kendisi de bir at üstüne bindi. Topaz efendisine:

— Ben size sadıkane hizmet etmiş olmak için bu seyahat için düşündüğüm mahzurları birer birer saydım. Fakat siz kanaat etmediniz. Fikrinizde israr gösterdiniz. Artık şimdi benim için yapılacak şey size itaat etmektir. Artık bundan sonra sisin emrinizde bulunuyorum. Nereye giderseniz beraber giderim. Ne emrederseniz onu yaparım. Yalnız buraya yakın bir mesafede bir kâhin vardır. Gidip bir kere de onun reyini alalım."

Dedi.

Rüstem Topazın bu fikrini kabul etti. Kâhin cevap verdi:

— Eğer siz şarka giderseniz garpta olacaksınız."

Rüstem kâhinin bu cevabından hiç bir şey anlayamadı. Topaz bu cevapta iyi bir işaret olmadığını söyledi. Eben ise bunun aksine olarak kâhinin sözü tamamen kendileri için iyi olduğunu iddia etti.

Kâbilde bundan başka bir kâhin daha vardı. Bir de ona gidelim, dediler.

Ve gittiler. Kâbil kâhini de şöyle dedi:

— Eğer malın varsa malsız kalacaksın. bğer muzaffer ise zafer bulamayacaksın. Eğer sen Rüstem ise Rüstem olmayacaksın."

Bu ikinci kâhinin sözleri daha ziyade anlaşılmaz bir şey gibi göründü. Topaz:

— Kendinizi iyi muhafaza ediniz."

Dedi.

Eben ise bilâkis:

— Asla korkmayınız!"

Diyordu. Fakat bu iki türlü sözden ikincisi daima Rüstemin hoşuna gidiyordu. Kendisi seyahate ve maceraya teşvik eden Eben tarafını tercih ediyordu.

Nihayet Kâbilden çıktılar. Büyük bir orman içerisinden gittiler. Yemek için bir yerde çimenler üstüne oturdular. Hayvanları da otlamağa bıraktılar. Yemek takımları filin üstünde idi. Bunları indirmek lâzımgeldi. Bu sırada bir de bakıldı ki Topaz ile Eben gözden kaybolmuştu

Rüstem ile uşakları etrafa bağırdı:

— Topaz! Eben!"

Diye yüksek sesle çağırarak bunları araştırdı. Fakat gelen cevap orman içinden bu seslerin aksinden ibaret idi.

Uşaklar oran içerisinde etrafa koşuştular. Her yerde, her köşede Topaz ile Ebeni araştırdılar. Fakat bunların ikisinden en küçük bir eser bulamadılar. Geldiler:

— Bütün ormanı altüst ettik. Fakat bir akbabanın bir kartal ile çarpışmasından, kartalın tüylerini yolmasından başka bir şey göremedik." dediler.

Bu iki yırtıcı kuş arasında cereyan eden mücadelenin hikâyesi Rüstemin merakına gitti. Yaya olarak hâdise yerine kadar gitti. Fakat oraya varınca ne kartal, ne de akbaba göremedi. Geriye döndüğü vakit ise atların ortadan kaybolduğunu, yalnız meydanda filin kaldığını gördü.

(Sonu var)

Ispanya Meselesinde Siyasî Safha Değişti mi?

Santander'in zaptı üzerine Frankonun hakkı tanınacak deniyor

Santander'in teslimi ile, Valencia (Valensiya) hükûmetinin Milletler Cemiyetine müracaatı, Akdenizde gemilerin taarruza uğraması, ve İspanyol meselesi, Fransız gazetelerinin mütalealarında tekrar yer almağa başlamıştır.

Le Jour (Löjur) gazetesinden:

"Nasyonalistlerin yeni muzaffeRiyetleri, İspanyol meselesinin diplomatik safhasını değiştirmiştir. Şimdi devletler, General Frankonun muharip hakkını tanımaktan artık imtina edemiyeceklerdir."

Aube (Ob) gazetesinden:

"Nasyonalistler, şimdi bütün kuvvetlerini Madridin önünde toplamağa muaffak olacaklardır. Madrit şimdiye kadar birçok hücumlara mukavemet etmiştir. Acaba yakında yapılacak olan hücuma da karşıkoyabilecek mi? Bu noktada ne olup biteceğini sonbabar içinde her halde öğrenmiş olacağız. Maamafih Madrit, mukavemet ettikçe İspanya harbi meselesinin beynelmilel safhası asla değişmiyecektir."

Epoque (Epok) gazetesinden:

"Valencia hükûmetinin, Londradaki ademi müdahale komitesine müracaat etmiyerek Milletler Cemiyeti konseyine müracaat etmesi kasdî bir harekettir. Birkaç güne kadar Cenevrede mühim bir içtima devresi açılacaktır. Bu içtima devresinde bilhassa Habeşistanın vefatını tescil gibi kaçamaklı bir yoldan İtalyan imparatorluğunun tanınması gibi birtakım mühim meseleler müzakere edilecektir. Bu da Roma ile Londra ve keza hiç şüphesiz Roma ile Paris arasında bir yaklaşmanın başlangıcı olacaktır. Valencia, bu neticenin husul bulmasına muhalefet etmek ister. Fakat çevireceği manevranın muvaffakıyetle neticelenmesinin ihtimali yoktur. Zira İspanya dünyayı alâkadar eder ise de sulh ondan daha az alâkadar etmez."

Popoulaire (Popüler) gazetesinden:

"Eğer Milletler Cemiyeti, kendi nazarında hâlâ bir mana ifade ediyorsa İspanyol cumhuriyetinin bu cemiyet tarafından tekrar konseye intihap edilmesi icabeder.

İngilizlerin Milletler Cemiyetine müzaharet teşekkülleri, bu bapta hükûmetleri üzerinde tazyik icra etmek suretiyle vazifelerini yapabilirler.

Bize gelince, biz Fransadaki halkçılar cephesi hükûmetine, önümüzdeki içtima devresinde tabiî icrası kendisine terettüp eden diğer mühim teşebbüsleri izrar etmeksizin vazifesini ifada tereddüt edeceğini düşünmek gibi bir harekette bulunamayız...

Fuar şarkısı

İzmir Fuarı, sergi müddetince İzmirde bir fuar gazetesi çıkarmağa başlamıştır. Dün ilk sayısını gördük. Behçet Salih Uzun bu teşebbüsünü de başardı. Mecmua sergi hatıralarını pek iyi tesbite yarayacaktır.

İlk sayısından genç şair Behçet Kemal Çağların Fuar şarkısından iki parça alıyoruz:

Türk artık kesmemeli bindiği sağ -
lam dalı,
Artık kararlarımız sözlerde kalma -
malı.
Kalp Türk, mal Türk, duygu Türk,
düşünce Avrupalı!
Kullanmalı her zaman, her yerde
yerli malı.

Bunu fısıldamakta Akdenizin suları:
"Renk, neş'e, hayat, arzu, kırmızı,
beyaz, sarı;
Güz ortasında bile yaratıyor baharı;
Güzel İzmir Fuarı, güzel İzmir Fu -
arı.,,

Günün Akisleri

Hazer denizindeki su alçalıyor

Bir asır zarfında Hazer denizinde yapılan tetkiklerin neticesi, bu denizdeki su seviyesinin sistematik bir surette alçalmakta olduğunu göstermektedir.

Hazer denizine, aralarında çok büyükler de mevcud olduğu halde, 300'e yakın nehir ve ırmak akmaktadır. fakat bunların getirdikleri su, tebehhurat ile çıkan miktarı dolduracak derecede değildir.

1937 ilkbaharında, ırmakların ve nehirlerin hızlı aktığı zamanlarda Hazer denizinin seviyesi 25 santimetre yükselmiştir; halbuki tahminlere göre tebehhurat ile vukua gelecek olan alçalma miktarı 45 santimetreyi bulacaktır. Bu suretle, bu sene, yaz mevsiminde, su seviyesi, 100 sene zarfındaki vasatî seviyesinin 90 ilâ 92 santimetre ve kışın ise 115 santimetre aşağısında bulunacaktır.

Yeni bir hava yolu

Bakû ile Soçi arasında yolcu nakli için yeni bir hava yolu açılmış ve işlemeğe başlamıştır. On kişilik tayyarelerin işlediği bu yolda Sohum, Kutais, Tiflis, Kirovabad ve Evlah'ta iniş istasyonları vardır ve tayyare buralarda inerek ve yolcu alıp vererek Bakû'dan Soçi've ve Soçi'den Bakû'ya gidip gelmektedir.

Bir tenasüb meselesi

Pariste Jan dö Koven isminde genç, güzel ve daha güzeli paralı bir Amerikan donsözü kayboldu. Rivayete bakılırsa bunu haydudlar kaldırmışlar, ve genç kızı serbest bırakmak için para istemişler. Bütün Fransız basını bununla meşgul. Ha bulundu, ha bulunuyor diyorlar. Gayet hovarda bir kız olan Jan dö Koven acaba kendisine reklâm ettirmek için mi bir tarafa sıvıştı, yoksa hakikaten haydudlar tarafından mı kaldırıldı?... Kendi teyzesinin anlattığı şu hikâyeyi dinlerseniz ikinci ihtimali daha kuvvetli bulursunuz:

"Jan bir akşam eve gelmemişti. Teyzesi merak içindeydi. Gece yarısı bir telefon çaldı:

— Aman teyze derhal kalk giyin. Beni haydud'ar kaçırdılar. 100 dolar vermeyince bırakmayorlar.. İşte adres de şudur:

Zavallı teyze kalktı. Söylenen yere gitti. Fakat hayret! Jan bir sürü genç delikanlının arasında boş şampanya şişeleriyle beraberdi.

Jan teyzesini görünce:

— Affedersiniz dedi. Sizi rahatsız ettim. Fakat aramızda kimsenin şampanya masrafını ödeyecek parası yoktu.

Dansöz kız iki saatlik bir geçikme esnasında 100 dolarlık şampanya içer ve içirirse, 25 günlük bir kayıb esnasında kaç şişe şampanya içer ve içirir? İşte size bir nisbet ve tenasüp meselesi....

Deniz altında

Şu Amerikalılar garip insanlardır. Geçenlerde bir Amerikalı çift evlenecek yer aramışlar, nihayet şimdiye kadar her yerde hattâ tayyarede bile nikâh yapıldığı için, denizaltını tercih etmekte karar kılmışlardır.

İkisi de dalgıç elbiseleri giymiş, papası da dalgıç kıyafetine sokmuşlar ve denizin dibine inmişlerdir.

İnsan kendi kendisine şunu sormaktan duramayor:

Acaba balayı seyahatlerini de denizin dibinde mi yapacaklar?..

Monmarter ormanı

Parisin kenarlarında, Afrikadaki balta girmemiş ormanlar gibi korkunç yerler vardır: Paris enternasyonal sergisindeki Afrika parçalarından bahsediyoruz sanmayın. Burası Monmarter'dir. Burada tıpkı vahşi ormanların, içinde sergerdelik eden arslanlar veya sırtlanlar gibi adamlar vardır. Geçenlerde bir kan gütme kavgası yüzünden Marguisi isminde bir haydut Stefani isminde bir haydudu öldürdü ve nasılsa yakalandı. Yakalanmayabilirdi de.

Şimdi gene Fransız gazetesinde okuduğumuza göre Monmerter'de sa de kan gütme davası yoktur. Orada da beyazlarla zenciler arasında da büyük bir düşmanlık vardır. Bunlar biribirlerinin işlerine sekte vuruyor ve mütemadiyen biribirlerini bıçaklamaktadırlar.

Geçenlerde Monmarter'deki polis komiserine demişler ki:

— Bu iki kabileyi barıştırmak ve cinayetlerin önüne geçmek lâzımdır.

Bakın komiserin verdiği cevaba:

— Evet bu iki kabileyi barıştırmak lâzımdır. Fakat nasıl Afrikada birçok ormanlara insan giremezse Monmarter ormanına da henüz insan giremiyor.

Paris sergisi

Pariste sergi münasebetiyle birçok yenilikler yapılmıştır. Bunları rakamlara vurunca şu neticeler elde edilmektedir. Umumî binalardan 600 tanesinin bayrakları değiştirilmiştir. Bunun için 8.000 karemetre kumaş harcanmıştır. Eyfel kulesindeki bayrağı dikmek için de iki buçuk kilometre tire kullanılmıştır.

Gene umumî bahçelere 700.000 begonya 400.000 muhtelif çiçek. 30 kilometre uzunluğunda çit dikilmiştir.

Eğer türlü dillerde yazılan işaret levhaları biribirine eklenecek olsa, bunların uzunluğu bütün Paris bulvarlarının uzunluğuna tekabül eder.

Ağaçlar bile seyahate çıkmıştır. 1.200 800 tanesi yerini değ'ştirmiş, 1.200 tanesinin yerine başkaları dikilmiştir. Yani 2000 metre küp toprak kaldırılmış ve başka yere konmuştur.

Sergi münasebetiyle şehrin temizliği için fazla olarak, 56.000 saat çalışmak mecburiyeti vardır. Bu müddet 3 adamın ömrüne müsavidir.

Paristeki polislerden ve bekçilerden üçte biri, seyriseferde ve yabancılara yol göstermekte kullanılmaktadır.

Nihayet Paris hali hergün fazla olarak 500.000 kişinin karnını doyurmakatdır.

Geçmiş Kurunlar

27 Ağustos 1923

Zavallı Sarıyer

Dün saat üç buçukta Sarıyerde bir yangın zuhur etmiş ve rüzgârın oynadığı meşum bir rolle sirayetini tevsi ederek o havalinin harabisini mucip olmuştur.

Yangının yalyılmasında itfaiye noksanının da tesiri olmuştur. Çubukludan gelebilen tek bir tulumba itfaiye çalışmış ve ancak geç vakit İngiliz müfrezeler yetişebilmiştir. İngiliz itfaiyesi de icrai faaliyet etmiştir. (500) ev (50) dükkân kâmilen yanmıştır.

Fikirler

Gelecek günler için fen neler hazırlıyor?

Yazan
Celâl Nuri İleri

Elli beş yaşındayım. Benim doğduğum sene otomobil ve bunun hava içinde deniz altında tatbikatı olan uçak ve denizaltı gemileri yoktu. Telli telgraf vard; lâkin insanlar etsiz telgrafı ve radyoyu bilmiyorlardı. Yerin üstünde ve denizlerde ancak buhar kuvvetinden istifade edilirdi. Bir aralık babamı Musula vali tayin ettiler. İstanbuldan oraya kırk gün ve kırk gecede gitti. Elektrik tatbikatı pek azdı.

Yakın devre değin ve uzun müddet İstanbul petrol ile tenvir edile geldi. Elektriğin bin bir tatbkatından insan cinsinin haberi yoktu .

Ekserisini fizik bilgisine borçlu olduğumuz bu terakkiler, işte, böyle ce benim ömrümü istiap ediyor!

Artık hemen hemen mesafe kalmadı. Geçen gün iki Japonyalı tayyareci dört günden az bir zamanda memleketlerinden Londraya gittiler. (Anvaht) de en uzak yerden insan sesi geliyor; haberler teati ediliyor.

Bundan böyle buhar makinesi gayet ağır, kaba, köhne bir âlet yerine gelecek. Evet! Devir değişiyor: Buhar asrından çıkmaktayız.

Bundan sonra buhar makinesini müzelerde göreceğiz, ve 1900 senesine doğru insanların ne kadar geri olduklarını takdir edeceğiz. Bu devir, infilâk makinesini ile ve götürüyor. İnfilâk makinesinden evvel insanlar hep kürrei arzın (üzerinde) işlerini görüyorlardı. Kanadları yoktu ki uçsunlar.

Lâkin şimdi kanadı en kuvvetli Kondor kuşundan daha mükemmel bir surete havanın içinde her türlü hareketle bulunabiliyorlar. Yalnız satıhta seyahat değil, (umk-derinlik) de seyahat!

Hasılı insan buhar kuvvetinden, elektrik kuvvetinden, infilâk kuvvetinden sitifade etti. Acaba arada ne kaldı? Herhalde şurasını unutmayalım ki şu üç kuvvetten istifadenin henüz ardı gelmemiştir. Bilhassa tayyarecilikte daha bir çok terakkiyat olacak. Bunları şimdiden tahmin etmek mümkün değildir. Tahmin etmek mümkün olsa onları o mertebeye getirmek de imkân dairesine girerdi.

Yapacak daha ne kaldı?

Bunu bilemeyiz. Bilsek peygamber olurduk. Lâkin bütün âlimlerin idia ettikleri Atomlar arasındakinde kuvvetten istifade etmek var. Evet! Kâinatın mürekep bulunduğu maddenin dağılmasından hasıl olacak kuvvet ki bundan bir zerresinin inhilâli ile dağlar yerinden oynayacak. Yani hemen hemen bedava bir muharrik kuvvet! İşte şunun esrarına yaklaşır yaklaşmaz insanlıkta anî bir terakki olacağı şüphesizdir.

Muharik kuvvet meccanen veya hut ona yakın bir ucuzlukta! Bu akdirde bugün insanları birbirine kan (içtimaî mesele), zengin - fakir, alışmak hiç kalmayacak gibidir. Bir errenin dağılmasile hududsuz cer abiliyeti hasıl olursa artık ondan aska bir mesele kalır mı?

Elektrik ile bir hayli mesele hal dildi. Kadim Yunan feylezofları rhalde elektrik kuvvetinden bu de ce istifade edilebileceğini akıllarına tirmemişlerdi. (Kadim Yunan) dirum, çünkü elektriğe ad koyanlar lardır. Eflâfımızdan, hatta yakın âfımızdan hiç biri hiç bir rabıta ile ka bir şeye bağlı olmayan bir ale Amerikadan ses alacağını tasav edemezdi. Bu terakki hasıl oldu, pek ucuza! Her kim yetmiş, en lira verirse bir radyo aleti salır, düğmesini açar ve Nevyorku u, hem gayet müptezel bir iş haline geldi. Bu harikaya karşı artık et eden kimse yok.

tahayyülâtımda biraz ileriye eğim. Atomlar arasındaki kuvvetten istifadenin çaresi bulundu, farzedelim. Bittabi bundan bir içtimaî ve iktisadî mesele meydana çıkacak. Kuvvet, meccani! Cihanları devirecek mertebede bir cer kuvveti parasız olarak elinizde... İşte bundan pek esaslı bir inkilâp meydana gelecektir. Bugünün bütün meseleleri bir sây ve amel meselesidir. Komünizm, Sosyalizm, Radikalizm hep (sây ve amel) noktaları etrafında devrediyor. Eğer benimki, seninki olmasaydı, insanlar melekler gibi masrafsız yaşasaydılar hiçbir ihtilâf çıkmayacaktı. Lâkin benimki de var, senin ki de. Meccani muharrik kuvvet ile ise her ne varsa cümlesi bir hediye şeklinde, yahut ona yakın bir tarzda insanın ağzına düşecek! Şunu bir tasavvur, bir hayal olmak üzere ortaya atmıyorrum. Terakiyat o kadar çabuk gidiyor ki, yarın öbürgün, bu kuvvetten herhalde istifade müyesser olacak.

Bu takdirde bugünkü sây ve amel üzerine kurulmuş iktisadî alem ne olacak? Radyo makinesinin husul bulduğunu teemmül edersek bununla bir terakkinin de, yakında, husul bulacağını pek alâ tahmin edebiliriz.

Bundan evvelki terakkiyat yavaş yavaş oldu da pek farkına varamadık. Meselâ şimdiki tekâmül yarım asrın eseridir. Fakat yarım asır evvel dünyadan göçen birini şimdi uyandırsanız, infilâk motörü, tayyare, denizaltı, telsiz telgraf, sinema karşısında, bu zat bütün bütün şaşıracak, nereden geldiğini, nereye gideceğini unutacak.

Yazım bahse mevzu ettiğimiz terakkiyat husul bulursa, ki tekrar edelim, bunlar o derece müsteb'at şeyler değildir, para mefhumu ne olacak? Muharrik kuvvet bedava olunca dünyada ne kadar eşya varsa cümlesinin fiyatında dehşetli bir düşkünlük hasıl olacağı bedihidir. Alemin bugünkü istihsal vasıtaları o zaman muattal kalacak! Fabrikalar duracak. Makinelere artık hiç bir ihtiyaç kalmayacak. Bugün pek yeni addettiğimiz âletlerden bir çoğu eskimiş bulunacak.

Bütün içtimaî meseleler iktisadî meselelere bağlıdır. Yani iktisadiyat başka türlü gitseydi, elbette içtimaiyat de tahavvül ederdi. Bu kaide değişmez. Bugünkü alemi doğuran bu günün meseleleridir. Onlar ortadan kalkınca bugünkü alem de esaslı bir surette değişmiş olacaktır.

Dünyada içtimaî meseleyi hallet mek için Komünistler, muhtelif ren ve sekildeki Sosyalistler, Faşistler, muhafazakârlar uğraşıp duruyorlar. Sağdan sola, sonra soldan sağa gidiyorlar. Lâkin asla içtimaî meseleyi halledemiyorlar. Böyle, meselâ, atomların içindeki dehşetli kuvvetlerden istifadenin çaresi bulunsa bugün bu içtimaî meselâler erbabı oldukları yerde kalacaklar!

Netekim bundan evvelki dünyada sanayi basit, amele, yani endüstri amelesi yok denilecek derecede az olduğundan bu günün (endüstriyel) meseleleri yoktu. Bir takım terakkiyat ile bu meseleler halledilirse ortada ne kalacak?

ŞEHİR HABERLERİ

Eczacı mektebinde mühim bir dersin kitabı yok mu

Dün eczacı mektebinde okuyan bir talebe müracaat ederek bize iki şeyden derd yandı: Eczacı mektebinde iki dersten sınıfta kalanların evvelce imtihanları verilmiş diğer derslerden sınıf geçseler bile yeni baştan umumî bir imtihana daha tâbi tutulacaklarından ve kitapsızlıktan!.. birinci meselenin üniversite kanunlarına aid bir mesele olduğuna şüphe yoktur. Bu hususta rektörlüğün tecrübelere istinaden verdiği bir hüküm vardır ki Vekâlet tarafından da tasvip edilmiştir. Fakat şikâyetin ikinci plânında ileri sürülen kitapsızlık meselesini rektörlüğün nazarı dikkatine koymak lüzumundan kendimizi alamadık.

Şikâyetçi talebenin verdiği malûmata göre mektepte ispenciyari kimyaya aid, talebenin elinde okuyacak herhangi bir kitap yoktur. Bu vaziyet karşısında talebe şöyle diyor: Diğer bütün derslerden muvaffak imtihanlar vermemize rağmen tek bir dersten muvaffakiyetsizlik hüsranımıza sebep oluyor; mektep idaresi imtihanları bu kadar sıkı tutarken, acaba neden dolayı kitabı olmıyan dersler hakkında aynı sıkı nizamı tatbik ederek elimize bir kitap vermek lüzumunu duymayor!."

Talebenin söylediği bu kadar! Bu münasebetle terbiye sistemlerinden birçoğu kitapsızlığm aleyhinde ve daha sonra kitabı okutan bir muallim de mevcud olduğuna göre talebenin kitapsız bırakılmasındaki sebebi anlayamadığımızı burada ilâve edelim.

At pazarı kaldırılıyor

Şehir mütehassısı Prost Fatihteki Atpazarının kaldırılmasına karar vermiştir. Orada bir park yapılacaktır.

Bundan başka Emirgânda cami arkasında bir de çocuk bahçesi yapılacaktır.

Futbolcuları davet

Fenerbahçe - Güneş kulübünden: Aşağıda isimleri yazılı futbolcülerin Pire muhtelitine karşı oynamak üzere 29 —8 —937 pazar günü saat 16 da Güneş kulübünde bulunmaları tebliğ olunur.

Cihat, Hüsamettin, Faruk, Lebip, İbrahim, Bülent, Niyazi, Naci Esat Selâhattin, Aytan. M. Reşat, Şaban, Rasih, Orhan, Canbaz.

Esnaf cemiyetindeki toplantı

Esnafların bütün dertleri tesbit edildi

İstanbul saylavları Birleşik Esnaf Cemiyetlerinin Türbedeki merkezinde dün saat 15 te tekrar toplanmış, muhtelif esnaf şubelerinin dileklerini dinlemeğe devam etmiştir.

Dünkü toplantıda saylavlarımız yine esnafların mühim dilekleri karşısında kalmışlar, ve bunları ehemmiyetle dnilemişlerdir.

Bu defa da toplantıda her esnaf cemiyeti dileklerini ayrı ayrı tesbit ederek bir rapor halinde İstanbul saylavlarına vermişler, ayrıca da mebuslarımızla asnaf arasında samimî hasbihaller geçmiştir.

Romen erkânı harp reisi

Hususî bir tayyare ile memleketine döndü

Şehrimizde bulunan Romen erkânıharbiye reisi general Sikitiyu, dün sabah Bükreşten hususî surette gelen bir Romen tayyaresi ile memleketine gitmiştir.

Diğer misafir erkânıharpler, dün sabah istirahat etmişler, öğleyin hususı surette yemek yedikten sonra, şehirde gezinti yapmışlardır.

Yunan erkânı harp reisi

Yunan erkânıharbiye reisi general Papagos dün vilâyete, belediyeye ve İstanbul kumandanlığına giderek birer veda kartı bırakmıştır.

Çorap ve trikotaj fabrikalarında kontrol

İktisat vekâleti tarafından görülen lüzum üzerine şehrimizde bulunan çorap, fanilâ ve trikotaj fabrikalarının bütün vaziyetleri tetkik edilmeğe başlanmıştır. Bu işle Ticaret Odasından ayrılan iki raportör meşgul olmakta, fabrikaların ayrı ayrı istihsal kudretleri ile, çalıştırdığı amele miktarı ve yıllık istihsalâtını tetkik ettikten sonra geniş bir rapor hazırlanarak iktisat vekâletine gönderilecektir.

On spor kurumu

Tarihî bir varlık taşıyan okçuluğun yeniden canlanmasını temin için kurulan Ok Spor Kurumu önümüzdeki pazartesi günü saat 17 de Beyoğlu C. H. Partisi binasındaki salonunda törenle açılarak çalışmasına başlayacaktır.

Fındık navlun fiyatları indirilecek

Vekâletten gelen emir üzerine tetkikler yapılıyor

Ötedenberi fındık navlun fiyatlarında vapur acentelerinin yapmakta oldukları zam alâkadarların arasında asabiyet ile karşılanmaktadır. Hele ihracat mevsiminde bu zamma ufak bir zam daha ilâve edilmiş olması esefle telâkki edilmiştir.

Onun için İktisat Vekâletinden İstanbul Deniz ticaret Müdürlüğüne bazı direktifler verilmiş, bu acentelerin temas edilerek navlon fiyatlarının indirilmesi hususunda alâkadarlarla temasa geçilmesi istenilmiştir. Bu cümleden olarak Deniz Ticaret Müdürü Müfit Necdet'in başkanlığı altında dün sabah Deniz Ticaret Müdürlüğünde alâkadar acentelerin iştirakiyle bir toplantı yapılmış, fındık navlonlarının indirilmesi hususunda esaslı görüşmeler cereyan etmiştir. Bu görüşmelerden henüz kat'î ve müsbet bir netice alınmamış olmakla beraber acentelerin navlonları bir miktar indireceği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan istihsal bölgelerimizden alınan haberlere göre; bu yıl fındık mahsulimiz çok bereketli olmuştur. Mahsul kalite itibariyle de diğer senelere nazaran üstündür ve muhtelif yabancı ülkelerden fındık üzerine mühim istekler vaki olmuştur.

Bu yıl ihracatımızın mühim bir kısmını fındık mahsulü teşkil edeceğinden fındık navlunlarının indirilmesi ihracatımızın kolaylaştırılmasını temin edecektir.

Kuruçeşme kömür depoları

Kuruçeşmedeki kömür depolarının neşrettikleri kömür tozları yüzünden civardaki evlerde oturulmaz olduğu iddiası üzerine Kuruçeşmeliler tarafından kömür depoları aleyhine dava açılmış, doktorlardan rapor lar alınmış, mahkemeye ibraz edilmiştir.

Temyiz mahkemesi oradaki kömürlerin toz neşredip etmediklerinin tesbiti için maden mühendisleri tarafından da tetkikat yapılmasına lüzum göstermişti. Üç maden mühendisi tetkiklerini yapıp raporlarını hukuk mahkemesine vermişlerdir.

Gelecek ayın on yedisinde depolar hakkında kati karar verilecektir.

Kuleli askerî lisesinde

Su sporları bayramı güzel geçti

Kuleli askerî lisesi talebeleri yıllık su sporları bayramını dün öğleden sonra kalabalık bir kitlenin iştirakile yapmışlardır.

Spor bayramına Kuleli lisesi askerî bandosunun çaldığı istiklâl marşile başlanmış daha sonra okula direktörü bir söylev vererek okulun şimdiye kadar yapmış olduğu bayramlardan bahsetmiştir.

Bundan sonra hazırlanan programa göre eğlencelere başlanmıştır.

Program üç kisma ayrılmış ve her kısımda okulun muhtelif sınıflarında okuyan talebeler şenlikler yapmışlardır. Talebeler suya atlama ve yüzme yarışlarında bir çok muvaffak olmuşlardır.

Eğlenceler geç vakte kadar sürmüş; programın sonunda davetlilere okula gezdirilmiş hazırlanan bir büfede ağırlanmışlardır.

Istanbul Belediyesinden:

18/8/937 T. li tenbihi Belediyeye ektir.

Akşamları saat 18 ile saat 20 arasında Karaköy köprüsünden dolu ve boş yük arabaları ile hayvanların geçmemesi hakkındaki yasak, görülen lüzuma binaen yarım saat geri alınarak saat 18 ile saat 19,30 arasına hasredilmiştir. İlân olunur. "B,, "5632,,

Tefrika Numarası: 50 Yazan: Felks Bavman

Anna Seycle Con Dillinger arasında..

20 Temmuz 1934 de, Şikago emniyet müdürlüğü cinaî kasım şefinin çalışma odasında zabıta memurları Hollis ve Kavli, cinayet masası şefi Melvin Pörvise, Con Dillingeri ele verecek dişi mahlûkun bulunduğundan bahisle, bu sefer bir kadın tarafından vaki ihbarın, ciddî mahiyette olduğunu iddia ediyorlar. Hollis, verdiği izahata devamla, şunları söyleyor:

Erkekle kadın arasında bazan thaddüs eden bir şey, birçk delikanlının hayatına malolmuştur. Bu suretle nice azılı gangsterler cansız olarak kaldırımlara serilmişler, nicelerinin bu suretle faaliyetlerine son verilmiştir. Erkekle kadın arasında bazan tahaddüs eden ve böyle neticelere vardıran şey, kıskançlıktır. Bu duygu, araya giren her şeyden daha tehlikelidir. İşte bulunan kadın da kıskançlıkla kıvranaktadır. Kendisi Romanyalıdır ve kanında öyle aşırı derecede tehlikeli bir kıskançlık mikrobu yeretmiştir, ki kendisine buhranlar geçirir. Tıpkı vahşî bir hayvan gibi kıskanç bir kadın!

O iklim kadınları, neden böyle kanı kaynar soyundan oluyor acaba? Onun orasını şeytan bilse gerek! Beni alâkalandırmaz ve bununla beraber, şu kadarı malûmdur, ki iyi şey olarak, kötü şey olarak ta,.. müsbet, menfi bütün hâdiseler karşısında da, sıcak iklimler kadınları diye bellenen bu kadınlar diğer iklimler kadınlarından çok daha fazla hararetlidirler, galeyanlıdırlar. Bu böyle işte, şef!

Romanyalı kadın, bana Con Dillingerle olan bütün macerasını, bütün teferrüat ve tafsilâtile anlattı. E, ben uydurma anlatılanları, asılsız hikâyeleri fark ve temyiz edebilecek kadar bu sahada vukuf sahibiyimdir. Onun ağzından dinlediklerimse, doğrudur, hakikate uygundur!

Romanyalı kadın, memleketinden Amerikaya hicret edince, İndiyanaya gitmiş. İndiyanapoliste bir mağazaya yerleşmiş, orada bir müddet satıcılık etmiş. Con Dillingeri, onun ilk tevkifi zamanından evel tanımış. Ta o zamandanberi tanıyor onu... O zaman işi pişirmişler. Sonradan "Coni" kodese misafir edilince, açıkta kalan kız, Alekzandr Seyc adlı bir ameleyle işi ilerletmiş. Anlaşılan bu kendi halinde usulü dairesinde para kazanan bir delikanlıymış. Anna, bununla evlenmiş ve sonra...

— Ve senelerden sonra, bir zamanki "segli Conni" sini ele vermeğe kalkışıyor, sebep de...

Hollis, sükûnetle:

— Bir dakikacık daha müsaade, şef! dedi, mesele o karar basit olmamakla beraber.... bir bakıma da basit, ya! Con Dillinger tekrar hapishaneden çıktığı vakit... Bu azılı mahlûkun hapisten salıverilmesine de akıl, sır ermez, ya... Tevbe diyeyim, Rabbimiz bile bunun mesuliyetini üzerine almak arzusunda olmasa gerek, bence, halbuki, hani şu vali...

Şef, homurdandı:

— Neyse... neyse, Hollis! Siz şimdi onu bırakın da, sözlerinizi esas meseleye hasrediniz! Ne de olsa, valinin vidanı bu ağır meseleyle yüklüdür!

Hollis, vali hakkında pervasızca bu hükmü verdikten sonra, anlatmasına şu yolda devam etti:

— Vali, bu aşırı ve aykırı hareket bulunup da Con Dillinger hapishaneden çıkar çıkmaz, gene kadının yanına gitti. Kadın, hiç tereddüt etmeden, kocasını, bu sırada dünyaya gelmiş olan çocuğunu, hülâsa aile yuvasını yüzüstüne bırakıp, eski âşığının kolları arasına atıldı, onun peşisıra koştu. Kadınların hal ve hareketinin manasını ve manasızlığını tahlil etmek, mesele! bazan şöyle, bazan da böyle hareket ediyorlar, işte! Evet, müthiş gangsterin peşi sıra sürüklenmiş kadın!

Burada şuna da bilhassa işaret edeyim, ki Anna Seyce, metresi olduğu adamın suçlarına ne nisbette iştirak ettiğini hiç mi hiç sormadım. Sormadım, şef, hiç kimsenin kendisine bu hususta bir şey sormaması da, muvafık olur. Hiç değilse, biz onun "Coni" sini ekseleyinciye kadar!

Kısa keselim. Romanyalı kadının bu Amerikalı erkeğin nesine meftun olduğu, şeytanın malûmu olsa gerek! Kadın, bu müthiş gangstere o kadar çılgıncasına tutulmuş, ki "Coni" si bir aralık İvlin Freşet isimli kadınla "aşna, fişne" ye temayül gösterince, bunu bile hazmediyor. Bir gözünü kapamağı tercih ederek, böyle yaparken, "ne ehemmiyeti var? Ben, onu nasıl olsa elimde tutuyorum. Öyle kolay kolay kaçırmam!" diye düşünmüs âsığı, herhangi bir yerde bir çiftlik satın almak istediğini söylemis, kendisine boşanmak ve bu çiftlikte başbaşa yasamak teklifinde bulunmus. Tabiî evlenerek! İyi yürekli "Coni" evlenmekten bahsetmiş! Olur, a!

Kadın, bu vaatlara bir zaman için inanmış. Vaatların yerine getirilmesine rağmen! Fakat, haydut âşığı son seyahatinden başka bir kadınla beraber dönünce ve bu yeni bulduğu kadının etrafında "son sınıfta ikmal imtihanına kalan miniminnacık bir lise talebesi aşkile" dönüp dolaşmağa başlayınca, "Kızıl Anna" çılgına dönüyor! İvlin Freşete ehemmiyet vermemişti, amma, bu seferkine karşı kendisini zaptedemedi. Anna Seyç, iyi bir koca olan çocuğunun babasını ve masum çocuğunu yüzüstüne bırakmış, kendi hava ve hevesine kurban etmiş olduğu halde, şimdi uğuruna bu kadar fedakârlık gösterdiği adam tarafından ihmal ediliyordu. Bir rakibeye göz yummuş, fakat Con Dillinger işi azıtmış, bir başkasını getirmişti üstüne! Hem de buna ötekinden kat kat fazla tutkun görünüyordu. Bu suretle de, kendisi yarı yarıya değil, artık tamamiyle ihmal edilmiş oluyordu!

Şef, bu kadar ihmal edilen kadın, daha fazla dayanamaz. Romanyalı, bize "1 Numaralı Halk Düşmanı" nı teslim edecektir! Bunun böyle olacağına bahsa girerim. Bahsi kaybedersem, bir "süpürge yutmağa" hazırım!

(Arkası var)

Dört cüce evleniyor

Fakat dördü bir adam etmiyor

Paristen bildiriliyor:

Paris sergisi türlü acaiplikler getirdiği gibi bir alay da cüce getirmişti. Sergının baş eğlencelerinden birini teşkil eden bu kadınlı erkekli cüceler, adetâ dünya içinde yeni bir dünya yaşatıyorlardı. Onların yaptıkları oyunlar halka o kadar büyük bir neşe veriyordu ki!

Fakat acaba şimdi aynı halk bu cücelerden iki çiftin seviştiklerini haber alınca sevinecek mi; müteessir mi olacak.

Hakikaten, dünyanın muhtelif yerlerinden Parise misafir gelmiş olan cücelerin — ikisi kadın ikisi erkek olmak üzere — dördü sevişmiştir ve yakında iki mesut çift tesis edecekler..

Bu cücelerden kadınların biri Lehistandan gelmiştir, biri İtalyadan; erkeklerin de biri Rustur, diğeri Fransız..

Bu dört cüceyi bir arada görmek insana hakikaten tuhaf bir his veriyor: Kendinizi (Suift)in meşhur cüceler arasına düşmüş Gulliver'i zannediyorsunuz..

Bu dört cüceyi üstüste koysanız ancak üç metreyi buluyor. Sikletlerinin mecmuu da hafif bir adamın ağırlığını bulmayor:

Kadınlardan Ania ismindeki on yedi yasında. 10 kilo ağırlığında. Boyu da 70 santim.

Öteki kadın biraz daha ağırca: 15 kilo geliyor. Boyu Ania'dan ancak iki santim uzun.

Erkekler biraz ağır basıyorlar: Birtanesi 20 kilo, diğeri 22. Boyları da birinin 75, bir'nin 72.

Bu suretle iki kadının boyu ancak kısa boylu bir kadın boyu (142) santim ediyor. Erkeklerin de ikisinin boyu 147 santimle ancak vine, bir kısa adam boyu ediyor. Bu suretle, dördünün boyu ancak 289 santime varıyor ki bu da ancak bir buçuk adam boyudur.

Sikletleri de 67 kiloyu zor buluyor.

Bunlara bir adam değil, bir adamın bir kolu veya bir ayağı demek daha doğru olacak...

Kendi çocuklarını kaçıran ana, baba

Amerikada iki buçuk yaşında bir çocuk kendi annesi ve babası tarafından kaçırılmıştır. Çocuk doğduktan sonra bir sütanne tarafından evlâdlık olarak alınmıştı. Aradan iki buçuk sene geçtikten sonra hakikî ebeveyni çocuğu kaçırma suretiyle almağa teşebbüs etmişlerse de yapılan muhakeme neticesinde hâkim, çocuğun süt annesine iadesi lâzımgeldiğine karar vermiştir.

YENİ ROMANLAR

Çıplaklar

100 Kuruş

Açlık

50 Kuruş

Yazan:
Refik Ahmed SEVENGİL

Dağıtma yeri VAKIT kütüpanesi

Kuruçeşmeden bir cinayet işlendi

Dün sabah Kuruçeşmede yüksek mektep mezunu bir genç ihtiyar babası ile kendisinden küçük kardeşini feci bir şekilde öldürdü. Bu cinayet hakkında bir muharririmizin vaka yerinde yaptığı tahkikatı yazıyoruz.

Kuruçeşmede kömür depolarına karşı dar bir yokuşun nihayetinde iki küçük ev vardır. Birinin numarası 153, diğerinin numarası 155 dir. Bu her iki evin sahibi 65 yaşında Haci Şevket isminde bir ihtiyardır. Şevket harbiye nezareti muhasebat müdürü umumiliğinden mütekaiddir. Rahile isminde bir zevcesi ile dört oğlu vardır. Bunların en büyükleri Sıddıktır. Kırk beş yaşında olan Sıddık boşta gezmektedir. Bunun küçüğü olan Zeki otuz beş yaşındadır. Ziraat mektebi mezunudur. Bu da şimdiye kadar iş güç sahibi olmamıştır.

Üçüncü evlâdın adı Radidir. Beyoğlu postahanesinde memurdur.. Dördüncü evlâdın adı Nurullahtır. Askerî doktordur. Karakösede vazifedar bulunmaktadır. Nurullahtan başka diğer üç evlâd bekâr ve babalarının yanında oturmaktadırlar.

Beş sene evvel Haci Şevket sahip bulunduğu bağ ile bir apartıman hissesini satmış, eline geçen altı bin lirayı Sıddık ile Zekiye üçer bin lira olarak taksim etmiş:

— Bu paralarla ticaret yapın. Hayatınızı kazanın! demiştir.

Haci Şevket çok muktesit bir adamdır. Yemeyip içmeyip maaşından arttırdığı paralarla kendisine bir servet temin etmiştir. Halen iki evinden başka bir kömür deposu ve bir bankada on bin liraya yakin serveti vardır.

Zeki hissesine düşen parayı alıp vedikten sonra babasının diğer mallarına göz dikmiştir. Haci Şevket ise iki evi ile depoyu postahanedeki memur oğlu Radi ile doktor oğlu Nurullaha mütesaviven vermiştir.

Zeki bu hal karşısında babası ve kardeşleri ile kavgaya başlamıştır.

Babasına tecavüzleri ziyadeleşince zavallı ihtiyar karakola başvurmuş, oğlu hakkında şikâyette bulunmuş, fakat sonradan acıyarak şikâyetini geri almıştır.

Zeki buna rağmen uslanmamış, Sıddık'a bir kerre tabanca ile ateş etmiş, bir kerre de üzerine saldırma ile hücum etmiştir. Öyle bir zaman gelmiş ki Zekiden evdekilerden maada ihtiyarın eşi dostu ve hattâ uzak akrabaları bile korkmağa başlamışlardır.

Zeki geçen sene mahkemeye müracaat ederek babasının ateh getirdiğini, kendisinin vesayeti altına verilmesini istemiştir. Mahkeme bu dilek üzerine tahkikata başlamış, tıbbı adlî ihtiyarı muayene etmiş, Haci Şevketin arkadaşları dinlenmiş, fakat ihtiyar adamın bunamadığı anlaşılmıştır.

Haci Şevket oğlunun mahkemeye başvurduğunu anlayınca şöyle demiştir:

— Mahkeme vesayet hakkında karar verse bile Zekinin değil, oğlum Radinin vesayetini kabul ederim..

Haci Şevket oğlu Zeki ile mahkemelik olduktan sonra onunla konuşmamaya başlamış, herhangi bir tecavüzünden de korktuğu için karyolasını altında kiracıların bulunduğu ikinci evin üst katına nakletmiştir.

Haci Şevket gündüz camiye gitmekte, akşam üzeri elinde yiyecek mendilleri iki büklüm evine gelmektedir. Karısı ile yemeğini yedikten sonra da ayrı odasına çekilip yatmaktadır.

Bugün Beşiktaş sulh mahkemesi vesayet hakkında son kararını verecekti. Evvelki akşam Radi ile Zeki arasında bazı görüşmeler olmuş, evde bu sırada Haci Şevketin akrabasından Şevket ile zevcesi Münevver misafir gelmişlerdir. Haci Şevket bunlarla görüştükten sonra gazını kısıp karyolasına girmiştir.

Sabahleyin namaza kalkmış, sonra tekrar yatağına yatmıştır. Yedi buçuğa doğru da Radi kalkmış, arkasında pijaması ile salona oradan da bahçeye çıkmış, mutbağa geçerek yüzünü yıkamaya başlamıştır.

Birinci evin üst katında yatan Zeki yatağından kalkmış, giyinmiş, bir gün evvel tedarik ettiği browning tabancasını eline alarak aşağı inmiş, mutbakta yüzünü yıkayan kardeşinin beynine doğru ateş etmiştir. Çıkan kurşun hedefini bulmuş, Radi cansız bir halde yere düşmüştür.

Zeki bu cinayeti işledikten sonra bahçeye çıkıp ikinci evin tarafına doğru yürümüş, mutbak üzerindeki çıkmalardan yürüyerek pençereden babasının yattığı odaya girmiş, derin bir uykuda olan ihtiyarın yüzüne doğru üç kurşun sıkmıştır. Kurşunların birinde de Haci Şevketin yüzünden girip başının arka tarafından çıkmış, zavallı ihtiyar oğlunun kurşunları ile gözlerini ebediyen kapamıştır.

Zeki babasını da öldürdükten sonra pençereden çıkıp birinci eve girmiş, karşısına çıkan ağabeyisi Sıddık'a:

— Radiyi ve herifi öldürdüm. Şimdi öldürmeye geldim demiştir. Bu sırada yaşlı anneleri ve misafirler de vardıklarından bunların arasından Sıddık dışarı fırlamış, ikinci eve geçerek komşuların dairesinde saklanmıştır.

Cinayetten Kuruçeşmede nokta bekleyen 83 numaralı zabıta memuru haberdar edilmiş, bu hemen Arnavutköy merkezi emniyet memuru Bay Lütfi Temisoyu malûmat etmiş, doğruca cinayet yerine koşmuştur.

Memur eve girince Zeki sigara içiyor ve ayakta ileri geri dolaşıyordu. Biraz sonra emniyet âmiri ile üç zabıta memuru daha vaka yerine yetişince Zekinin ellerine kelepçe vurulmuş, tabancayı ne yaptığı sorulmuştur:

Zabıta memuru Bay Lütfi Temisoyu şöyle bir vermiştir:

— Sen ne saruyorsun, her şeyi bilirsin. Tabancayı bahçeye attım...

Zeki ileri geri söylenmeye başlayınca kendisi merkeze gönderilmiştir. Saat ona doğru müddeiumumî muavinlerinden Bay İhsan ve Tabibi adlî Bay Enver Karan gelmiş, cesedleri muayene ederek gömülmelerine ruhsat vermişlerdir. Katilin sözü üzerine bahçe iyice aranmış, tabanca bulunmamıştır. Bunun üzerine yattığı odada bulunan büyük bir sandık aranmış, bunun içinde bulunan halıların arasında tabanca bulunmuştur.

Müddeiumumî evde kalbinden mustarip bulunan Sıddık ile Haci Şevketin zevcesi Rahilenin ifadelerini almış, sonra Arnavutköy merkezine gitmiştir. Orada katili sorguya çekmiştir.

Katil şöyle demiştir:

"— Babam ile Radi ve Sıddık bana delilik isnad ediyorlardı, dün de seni timarhaneye göndereceğiz diyorlardı. Sabahleyin kalkmca ne yaptığımı bilmeyorum."

Tahkikat saat on altıda tamamlanmış, katil eli kelepçeli olarak dışarı çıkarılmıştır. Kendisine delilik isnad edip yollarda ve merkezde bir takım garip hareketler yapan Zeki sokağa çıkınca beyaz mendilini kelepçenin üzerine kapamış, tramvay durakyerine götürülünce orada boş bir dükkâna dalıp tramvay beklemiştir.

Tramvay gelince de yıldırım gibi dükkândan fırlamış basamağa basmadan kendisini birinci mevki tramvayın sahanlığına atmış, sonra içeri girmiş, arka taraftaki sıraların arkasında yere çöküp perdeyi iyice indirmiştir.

Zeki genç ve dikkatli iki zabıta memuru tarafından adliyeye götürülmüş, dördüncü sorgu hâkimliğine verilmiş, sorgusu yapıldıktan sonra hakkında tevkif kararı verilerek geç vakit tevkifhaneye gönderilmiştir.

Katil Zeki mütemadiyen yüzünü kapıyordu ve tevkifhaneye girerken de ağlıyordu. Yaptığına pişman olmuş görünüyordu.

Zeki babasını ve kardeşini öldür-

MEZHEP KAVGALARI
SÜNNİLİK ve SİİLİK MÜCADELESİ

Tefrikanu marası: 52 Yazan: Ziya Şakir

Şimdi bu yine kuş olsa

— Ey benim ümmet ve eshabım; diyor, yedi kat yerler, ve yedi kat gökler kâğıt olsa.. Ve deryalar mürekkep olsa.. Ve bütün ağaçlar kalem olsa.. Ve cümle melekler kâtip olsa.. Kıyamete kadar yazsalar.. Yine imam ile alınan İftitah tekbirinin sevabını yazamazlar.

Dikkat buyurulsun.. (Hezargradlı, Elhaç Şakir efendi) nin marifetiyle tabolunan (İbrahim efendi) işi ne kadar kolaylaştırıyor. Bu efendiye bakılırsa; kırk yıl günahkâr olan bir adamın, bir sabah namazında imama uyarak; şöylece canı gönülden bir İftitah tekbiri getirivermesi, kâfi... O dakikadan itibaren, bütün günahları dökülüverecek.. Kendisi de, anadan yeni doğmuş bir çocuk gibi, pâk ve masum bir hale gelecek.

Bu zamanın (tarihî tefrika muharrirleri) nin bile ağzını sulandıracak kadar zengin hayale malik olan (İbrahim efendi) yi biraz daha dinleyelim. Bakınız (Cennet) i ne güzel tarif ediyor:

(Sekiz cennetin sekiz kapısı, ve sekiz miftahı — yani, anahtarı — vardır. Sekiz cennetin evvelkisi, (Darı Celâl), ikinci (Darı Karar), üçüncü (Darı Selâm), dördüncü (Cennetül hüld), beşinci (Me'vâ) altıncı (Adn), yedinci (Firdevs), sekizinci (Naîm) dir.

(Celâl, beyaz nurdandır. Darı Karar, kırmızı yakuttandır. Selâm altındır. Firdevs; hem altından, hem gümüştendir. Na'îm, kırmızı yakuttur. — (İbrahim efendi, galiba başka kıymetli bir maden bulamamış.. (Karar) ile (Na'îm) i, ayni cins madenden yapmış...) — (Cennete giren müminler, ebediyen anda kalurlar hiç çıkmazlar. Anda olan (hûrî) ler, hayiften ve nefastan ve yaramaz hulûktan — yani, yeryüzünün sinirli ve geçimsiz kadınları gibi tahammülfersa huylardan — berîdirler... Ve ne türlü taam ve şarap isterlerse, hazır önlerine gelür. Pişirmek ve kotarmak olmaz. Başları üzerinde, kuşlar uçar. Müminler, köşklerinde otururlarken, bunları görürler.

— Eğer sen dünyada iken bana böyle yakın gelse idin, ben seni kebap ederdim.

Diyü, kalbine geldiği anda nurdan tabak içinde henüz pişmiş, önüne gelip anı yemeğe başlar Kemiklerini bir yere yıgar. Kalbine gelür ki:

— Şimdi, bu yine kuş olsa...

O kemikler, o anda evvelki gibi kuş olp, uçup gider.)

İşte.. bu gibi batıl ve süfli itikat telkinleri; yalnız saf ve cahil halkı sersemletmek.. onlara doğru yolu kaybettirmekle kalmıyor.. İslâmiyetin saf, hür, akıl ve hikmete makrun olan pâk itikatlarını da bir canavar pençesi gibi didikliyordu.

(Sonu var)

Tarih sergisinde

Kara sularımızda vukua gelen kazalar da grafikle gösterilecek

Yakında Dolmabahçe sarayında açılacak olan tarih sergisine tahlisiye umum müdürlüğü de iştirak edecektir.

Umum müdürlük sergide teşhir edilmek üzere 1911 senesinden bugüne kadar karasularımızda kazaya uğrayan buharlı ve motörlü gemiler ile diğer yelkenli yelkensiz teknelerden kurtarılan ve boğulanların adedini gösterir grafikli büyük bi rtablo hazırlamıştır.

Tablova göre: karasularımızda en fazla 931 yılında kaza olmuş, 4 ü Türk, biri Yunan, biri Italyan, ikisi İngiliz ve ikisi Alman olmak üzere 10 gemi batmış, 355 kişi kurtarılmış, 6 kişi boğulmustur. Bundan sonra 927 de ikisi Türk, biri Yunan, 2 si İtalyan olmak üzere 5 gemi, 20 yelkenli 2 motör batmış, 218 kisi kurtarılmış, 2 kişi boğulmustur. Üçüncü olarak ta karasularımızda en fazla 1911 de üçü Yunan biri İtalyan biri İngiliz olmak üzere yabancı devletlere ait bes gemi batmış, 282 kisi kurtarılmış, 4 kisi boğulmustur. Bundan başka 916, 917, 918 ların sene lerinde yabancı devletlere ait üç deniz tayyaresi düsürülmüş, bunların da mürettebatı kurtarılmıştır.

Çekoslovakyadan fazla seyyah gelmeğe başladı

Bulgar bandıralı Çar Ferdinand vapuru ile dün Varnadan limanımıza 280 Çekoslovak seyyah gelmiştir.

Çar Ferdinand vapuru ötedenberi Varna ile İstanbul arasında islemekteberaber evvelce valnız haftada bir sefer yapmakta idi.

Bugün ayni hat üzerinde haftada üc sefer yapmaktadır. Bu vaziyet Çekoslovakya ve Macaristandan memleketimizi ziyaret etmek isteyenlerin hergün artmakta olduğuna bir delil olarak gösterilmektedir.

Davet

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

İstanbula geldiği anlaşılan Kâhta C. Müddeiumumisi İsmail Naymanın hemen memuriyetimize müracaatı.

Sağlık
Servisim'z

Hususi doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde. Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Laleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder

Ayni şekilde diş doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadır. Diş doktorumuz Fahrettin Dişmen Parmakkapı İstiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 21 arasında bulunduğu gibi doktor Necati Pakel de Karaköy Mahmudiye caddesi 1—2 numarada salı ve cuma günleri ayni saatlerde okuyucularımızın dişlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır

Ayni zamanda Beşiktaş tramvay caddesi Erip apartımanında sünnetçi Enis Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuklarını sünnet edecektir

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yanında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Essiz KURUN doktorunun vereceği enjeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en elverişli şeraitle çocuklarının sünnet ameliyelerini yapacaktır

İsimlerini yazdığımız doktor disçi ve sünnetçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır

KURUN
Hizmet kuponu

Bu kuponu gazete idaresine getirenler
1 — Küçük ilânlarını parasız neşrettirirler
2 — Kurunun hekimlerine parasız baktırırlar
3 — Hukuk ve mali müşavirlerine her türlü kanun yollarını parasız sorup öğrenirler

mekle bütün mirasa konacağını tahmin ediyordu. Fakat baba katili olduğu için mirastan mahrum kalmaktadır.

İhtiyar Reşi Şevket birkaç sene evvel Beyoğlu müftüsüne bes yüz lira yatırmıştır. Bunun cenazesine sarfını vasiyet etmiştir. Bu para bugün alınarak cenazesi kaldırılacaktır.

Büyük taarruzun ikinci günü

Düşman aylardır tahkim ettiği mevzileri terk etmekten başka çare bulamıyor

"Asîl Türk milleti! Bu büyük zafer münhasıran senin eserindir,,

1310 rakımlı Erikmen tepesi 26 ağustos günü ele geçirilememişti. Fakat bir gün evvel kulakları sağır eden mahvedici top ateşi, okun hedefe varmak için yaydan çıkmış olduğuna hekesi inandırmıştı Bir günde elde edilen mevkiler, düşmana bir rüya gibi geliyordu.

Türk topçuları orada bir şaheser yaratmışlardı.

Bunu büyük Önder de şöyle anlatır: "Kemal takdirat ve hürmetle bunu da zikretmek isterim ki topçularımızın o gün göstermiş olduğu maharet ve kuvveti bütün dünya topçuları için misal olacak mahiyetteydi. Hayatı askeriyemde bu kadar mükemmel topçu ve bu kadar mükemmel idare edilmiş bir topçu ateşi nadiren gördüm.,'

27 Ağustos sabahı ağırırken, 1310 rakımlı tepe şiddetli bir taarruz karşısında kaldı. Düşmanın son gayreti son nefesi haline gelmişti. Sanki Türk askerinin erişilmez kudreti karşısında düşman silâhları secdeye geliyordu. 1310 rakımlı tepenin işgal edilmesi ile Kaleciksivrisi ile Tınastepe arasında 12 kilometrelik bir gedik açılmıştı. İşte düşman cephesi buradan yarıldı.

Gedikten birer çelik parçası gibi ileri atılan Türk askeri, heran bir düşman mevziine hücum ediyor, çarpışıyor ve zaptediyordu.

Tınastepenin garbindeki mevzilerle Kaleciksivrisi taraflarının işgal edilmesi düşmana müstahkem mevkilerin muhafaza edilemiyeceğini anlatmış oluyordu. Düşman fırkaları mevkileri terketmekten başka çare bulunmadığını görüyorlar ve bekliyarlordı.,

O güne kadar bütün şiddetile devam eden harp heran Türkordulanın lehine inkişaf ediyordu. Sekizinci fırka önüne çıkani bütün engelleri temizliyerek Afyona girdi.

Afyon, düşman acısını tatmış Türkiyenin bu yayla şehri, Türk askerini çok parlak bir şekilde karşıladı.

Başkumandan ve Garp cepheleri ordusu kumandanı..

Muzaffer ordunun gururunu okşayacak her şeyi vardı: Muhtelif cins toplar, hesapsız ve cins cins silâhlar kamyonlar ve bir çok ganimet...

Türk askeri Afyon sokaklarından geçerken kesif bir dumanın yükseldiğini gördü. Düşman "benim oldu,, dediği yerden kovulurken şehri yakmaya cüret etmisti. Cephe yangının dan yeni çıkmış Türk askeri bu yangını daha kolay söndürdü ve Afyon her iki yangından kurtuldu.

Her safhası, her ileri atılışı bir şaheser, bir harika olan bu zafer harbinin 27 ağustos günü akşama erdiği vakit Başkumandan 28 ağustos sabahın da vereceği emri hazırlamış bulunuyordu.

O Başkumandan, ki daha bir müddet evvel mahkûm edilmek istenmiş onun için:

"Hizmeti devlette istihdam edilmemek üzere tekaüden silki askeriden ihracına gıyaben hükûm ve karar sadir olduğundan hükmü mezkûre tevfikan ele geçtiğinde tekriri muhakemesi icra kılınacağı..., denmişti, fakat o Başkumandan, hayatını Türk milleti uğrunda Türk milletinin saadeti için, onun istiklâli için feda etmeğe and içmiş ve Akdeniz kıyılarına vardığı vakit göz kamaştırıcı zaferini yurdun en uzak köşelerinde bulunan Türk evlâdlarına şöyle haykırmıştı:

— Asîl Türk milleti! Bu büyük zafer münhasıran senin eserindir. Büyük ve necip Türk milleti! Muzaffer ordumuz sana Akdeniz ufuklarından selâm gönderiyor.,,

Niyazi Ahmet

Zaferden zafere

(Üstyanı: 1 incide)

bir başlangıcı vardı, ki bizi sarsan sevincin en büyük kısmı da işte o siyasi zaferin payı idi. Ordunun hazırlanışı, hücum kararı, dahiyane bir tabiye ile saklanmış, bir sulh heyeti siperi ile örtülmüştü.

Bu yepyeni bir ruh ve düşünüşün verimi idi ve biz buna alışmamıştık..

Afyonda toplar patlar, kum torbaları tam isabetler altında erirken yalnız tabiatın bir gecesinde sabah olmayor, bütün bir tarihin üstündeki karanlık da parçalanıyordu.

Büyük savaşın sekiz on cephesinde insan gücünü, esatir harikalarına ulaştıra ulaştıra döğüsen Türk, artık son dişini, son tırnağını da harcadı sanılıyordu. Silâhsızdı, yaralıydı, sınırları baskınlara uğramıştı.. Ölüm için her şey hazırdı. Avrupa, bu büyük ölünün, kaniyle yazdığı eşsiz destanda kendi küçüklüğünü okuyup kudurmuştu. Mezarı, onun için derin, çok derin kazdılar.. Hattâ "Sevr" de gömdük sandılar.

26 ağustos, bu inanışları da kökünden yıkan kutlu bir gündür. Bundan bir gün önce büyük rütbeli murahhaslarımızı kabule tenezzül etmeyenler, dokuz gün sonra İzmir kıyılarında neferlerimizi alkışlarla karşılamağa koştular.

Süha Gezgin

Marcel Thil Amerikaya gitti

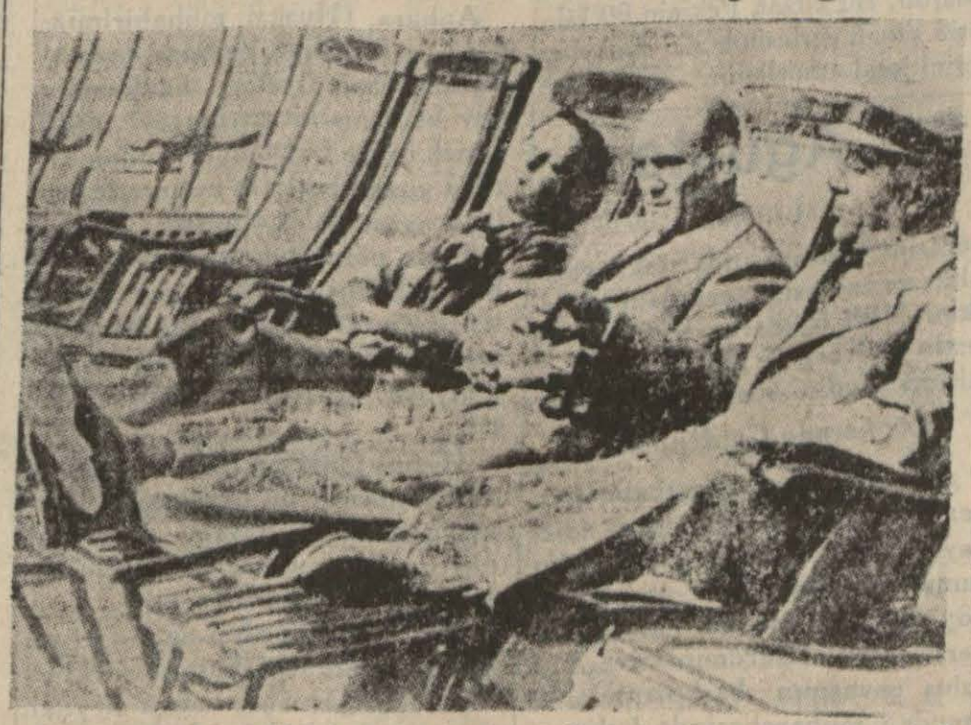

Fransız boksörü "Marsel Tehil" dünya şampiyonluğu müsabakalarına iştirak etmek üzere Amerikaya hareket etmiştir. Yukarıki resmimizde: Fransız boksörü Normandi vapurunun güvertesinde görülüyor. Sağdaki zevcesi, solundaki kayınpederidir. Bu seyahat Marcel Tehil'in Amerikaya ilk seyahatidir.

Bütün tanınmış adamları bir araya toplayan

Bir sanat hâdisesi

Mozart'ın piyanosu bir asır sonra tekrar dinlendi!

Büyük musiki dahisi Mozart, öldüğü zaman evini müze haline getirmişler ve bu arada piyanosunu da ölmeden evvel bıraktığı şekilde muhafaza etmişlerdi.

Bu hafta Salzburg'da bir festival yaptılar ve bu festivalde Mozartın piyanosu, bir asırdan sonra ilk defa olarak tekrar ses çıkarmağa başladı...

Yüz sene, sahibinin son nefesini içinde saklıyormuş gibi sessiz duran ve herkesin açmaktan korktuğu piyano, bu merasim esnasında, devlet adamları tarafından açılmış ve piyanoda Mozartın bir parçası çalınmıştır.

Mozartın üzerinde eserlerini bestelediği bu piyanonun yüz sene sonra ağzını açıp konuşması esnasında eski İngiliz Kralı Vindsür Dükası ile karısı, İngiliz Prensi ve Kent Dükası ve karısı, Çekoslovakla, Avusturya ve Macaristan başvekilleri, Sovvet haricive komiseri Litvinof ta bulunmuştur.

Almanyayı hariciye nazırı ile Avusturya sefiri temsil etmiştir.

Bunlardan başka, Mozart ihtifalinde "Garp cephesinde yeni bir şey yok" isminreki eserin meşhur muharriri Erik Maria Remark, meşhur İngiliz muharriri Somerset Maugham, yine ayni derecede meşhur Rus şarkıcısı Salyapin ve nihayet sinema artistlerinden Marlen Ditrih, Loretta Young, Erikit Helm, Emil Janninas ve Duğlâs Fairbanks'ın oğlu da bulunmuşlardır.

SON HABERLER

Ingiltere Akdenizde tedbirler alıyor

Franko hükûmetine şiddetli bir protesto gönderildi

Londra, 26 (A. A.) — B. Chamberlain. Lord Halifax ve B. Eden, dünkü mülâkatlarında Uzak Şarktaki vaziyeti tetkik etmişlerdir. Evvelce ittihaz etmiş oldukları kararı teyid etmişler, Şanghay'daki İngilizlerin hayatı ile İngiliz menafiinin himayesi için icap eden bütün tedbirlerin alınmasını kararlaştırmışlardır..

Akdenizde ticaret gemilerinin uğramakta oldukları taarruzlarm artması meselesine gelince hükûmet, İngiliz ticaret münakalâtını himaye etmek maksadiyle en azı bir torpido muhribi filosu ile daha ağır iki harp gemisi miktarında bir kuvveti daimî surette Akdenizin garp havzasında bulundurmak niyetindedir.

İNGİLİZ GEMİLERİNE İHTIYAT TEDBİRLERİ TAVSİYE OLUNUYOR

Londra, 26 (A. A.) — Ticaret nezareti, Akdenizde seyrisefer eden bütün İngiliz ticaret gemilerinin İngiliz bayrağını mümkün olduğu kadar fazla gözükecek vaziyette taşmalarını, gerek sancak gerek iskele taraflarında büyük harflerle isimlerini yazmalarını ve İspanyol hükûmetçi limanlarına sabah şafaktan evvel veyahud akşam güneş battıktan sonra girmelerini emretmiştir.

İNGİLTERE FRANKOYA PROTESTO GÖNDERDİ

Londra, 26 (A. A.) — İngiltere hükûmeti Nomei — Julia adındaki İngiliz vapurunun 23 ağustos'ta nasyonalistlere aid olduğu tahmin edilen tayyareler tarafından uğramış olduğu tecavüzü protesto için General Franko'ya bir protestoname göndermiştir.

İngilterenin Henday'daki sefrii tarafından tevdi edilecek olan protestonamede bilhassa İngiliz gemilerine karşı bu kabil taarruzların tekerrürü halinde İngilterenin ahval ve vakayiin ilcaatına göre hareket etmek hakkını muhafaza eylemekte olduğu beyan edilmektedir.

LONDRA KOMİTESİ TOPLANIYOR

Londra, 26 (A. A.) — Talî ademi müdahale komitesi, yarın saat 11 de toplanacaktır. Komite, Amiral Van Oulme'in kontrol sisteminin işlemesine ve bu sistemde yapılması icabeden tadiller hakkında tanzime memur edilmiş olduğu rapora itlâğ kesbedecektir.

Londrada heyecan

(Üsttarafı 1 incide)

kûmetin de nazarı dikkatini celbetmişti. Mütecavizlerin Japon kuvvetleri olduğuna şüphe yoktur. Büyük elçinin bu hadiseye yanlışlıkla kurbi hususî otomobilin harp ilân edilban gittiği kabul olunmakla beraber memiş bulunduğu halde bombardımana maruz tutulduğu de tebarüz ettirilmektedir. Şurası da unutulmamalıdır ki, Japonlar sulh halinde bulundukları yabancı bir millete ait topraklarda hareket yapmaktadırlar. İngiltere hükûmeti tedbir almayı kararlaştırdığı zaman bu noktayı nazarı dikkatte tutacaktır.

Japonyanm taziyeti

Londra 26 (A. A.) — B. Hirotanın taziyet ve teessür telgraflarında ezcümle deniliyor ki: Japon hava kuvvetlerinin İngiltere büyük elçisine bilerek ve kasten hücum etmeleri mevzuubahs olamaz. Hadise şayanı teessür bir yanlışlık eseridir. Büyük elçi Japon kumandanlığını haberdar etmeden tehlike mıntakasına girmiştir. Japon hükûmeti hadisenin vukuu şeraitini aydınlatmak için şiddetli bir ahkikat açacaktır.

Japonlar Çine asker çıkaramıyor

Nankin 26 (A. A.) — Central Nevs Çin ajansından:

Japonlar, Voosung önünde tahaşşüd etmiş olan ve miktarı otuza baliğ bulunan harp gemilerinin kesif topçu ateşinin himayesi altında salı günü sabahleyin erkenden Voosun istihkâmatının yakininde bir kaç nokta ya ciddî bir ihraç yapmağa teşebbüs etmişlerdir. Japonlar, Vensaopang ve Çangçuapangda bir takım muvakkat muvaffakıyetler elde etmişler ve bu noktadan bin kadar Japon askeri sahile vasıl olabilmiş ise de beş saat devam eden şiddetli muharebeden son Çinliler, topçu kuvvetlerinin ianesile, karaya çıkmış Japon askerlerini imha etmişlerdir. Bundan sonra Çin bataryaları, ateşlerini Japon harp gemilerine çevirmişlerdir. Bu ateşin tesirile bir torpito muhribi yanmış, bir diğeri de harp edemiyecek hale gelmiştir.

Diğer bütün ihraç teşebbüsleri tamamen suya düşmüştür. Bu hareket esnasında Japonların uğramış oldukları zayiat 1200, Çinlilerin de 300 tahmin edilmektedir.

Japonlara göre vaziyet başka

Tokyo 26 (A. A.) — Domey ajansından:

Şanghayda vaziyet Japonların lehine inkişaf etmektedir. Japon kıtaatı, üç noktadan Çinlileri mevzilerinden çıkarmışlar ve ricata icbar etmişlerdir. Karaya ihraç edilen kıtaat, Çinlileri Şanghayın Nayi mıntakasından tardetmişlerdir.

Şanghay 26 (A. A.) — Royter ajansından:

Bugün muhasemat, bilhassa Yangtse nehri üzerinde kâin Lioho civarında vukua gelmiştir.

Ordu namına söz sölemeğe selâhiyettar bir zat, Japon kıtaatının ihraç edilmiş oldukları üç noktadan muntazman ilerlemekte olduğunu söylemişlerdir. Bu üç nokta da şunlardır:

Voosung, Liuho ve Çapoo.

Çin seddini geçtiler

Tokyo 26 (A. A.) — Tebliğden: Şimalî Çinde Jopan kıtaaatı ileri hareketlerine devam ederek Çin seddini geçmişler ve Çahar vaylasına varmışlardır. Bu kıtaat, Pekinin 80 kilometre şimali garbisinde Ki Kuaylay şehrini işgal etmişlerdir.

30 Ağustos

(Üsttarafı 1 incide)

merasim yeri arasında nakil vasıtaları ve merasim yerindeki hazırlıklar Millî Müdafaa Vekâletince temin edilecek ve mahallî idare âmirleri yardım edeceklerdir.

Ankarada Gardenparti

Ankara, (Hususî muhabirimizden) — Bu sene 30 Ağustos zafer bayramı münasebetiyle hava kurumu Keçiören kolu tarafından köy gazinosunda bir gardenparti verilecektir. Gardenpartive kurtuluş savaşının başkumandanlık meydan muharebesinde bulunanlar davet edilmişlerdir.

Eğlence sabaha kadar devam edecek, birçok millî oyunlar oynanacak ve halk şarkıları söylenecektir.

Santander alınırken

Bir isyan çıkarıldı

Satander, 26 (A.A.)— Nasyonalist kıtaat, şehre girmeğe başlamışlardır.

Salamanca, 26 (A. A.) — Radyo-Nasyonal. Nasyonalist hareketi taraftarlarının Satanderde bir isyan çıkarmış ve sivil muhafızların bunlara yardım etmiş olduklarını teyid etmektedir.

Franko'nun kıtaatı bugün muzafferane şehre girmiştir.

BİR ŞEHİRE DAHA GİRDİLER

Correlavaga, 26 (A. A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Nasyonalist kıtaatı, dün Correlavega'ya girmişler, şehrin caddelerinde geçit resmi yapmışlar ve halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır.

Pire futbol takımı geliyor

Atina, 26 (Hususî) — Pire muhtelit fudbol takımı bugün saat 14 de Romanya vapuriyle İstanbula hareket etmiştir.

İngiltere kralının kardeşi Atinada

Atina, 26 (Hususî) — İngiltere Kralının kardeşi Kent Dükası, karısı Yugoslavyanın "Tiza" yatiyle dün Faler limanına gelmişlerdir. Düka ve Düşes mütenekkiren seyahat etmektedirler. Atinaya gelerek Akropoli ziyaret etmişler, sonra Sunyo'ya kadar bir tenezzüh yapmışlardır.

Monako Prensi Memnu Mıntakada!

Atina, 26 (Hususî) — Monako Prensinin rakip olduğu "Fister Anna" ismindeki İngiliz yatının kaptanı farkına varmadan dün Saronikos körfezinde memnu mıntakaya girmiş ve sahilden top atılarak uzaklaşması emri verilmesi üzerine hemen memnu mıntakadan çekilerek serbest limana girmiştir.

Monako prensi Atinava çıkarak eski eserleri ziyaret etmiştir.

Sovyetlerde yeni idamlar

Moskovadan bildirildiğine göre 23 Ağustos tarihli Leningraşkay - Pravda gazetesi Leningrad askerî mahkemesinin 22 Ağustosta inkılâp aleyhtarı tethişçi Troçkicilerden mürekkep dokuz kişilik yeni bir grubu idama mahkûm ettiğini ve mahkûmların derhal kurşuna dizildiklerini haber vermiştir.

8 kişilik diğer bir mahkûm grubu da millî müdafaayı alâkadar eden bir müessesede infilâklara sebebiyet vermek ve emaleyi zehirleyici hareketlerde bulunmak tehmetiyle 20 Ağustosta idam edilmiştir.

Belediyeler Bankası

Ankara, (Hususî muhabirimizden) — Dahiliye Vekâleti tesis edilecek belediyeler bankasının köy kısmına ait sermayeyi teşkil etmek üzere köy bütçelerinden ayrılan yüzde beşlerin ne suretle toplanacağını tesbit etmiştir.

Buna göre; bu paralar İş Bankası şubeleri ve bulunmayan yerlerde Ziraat bankaları tarafından takip edilerek toplanacak ve belediyeler bankasına yatırılacaktır.

Hususî idare muhasebe direktör ve memurları bu paralara el koymayacaklar ve paralar doğrudan doğruya köy muhtarları tarafından bankaya teslim edilecektir.

Bu paraların alim ve belediyeler bankasındaki hesaba sevkinde herhangi bir yanlışlığa meydan vermemek için köy bütçelerindeki yüzde beş hesapları vilâyet hususî muhasebe direktörleri ile kaza hususî muhasebe memurlarının nezaret ve mürakabesi altında bulunacaktır.

Ankara'dan

Yeni Tapu Nakil ve Tayinleri

Üç vilâyette daha tapu müdürlüğü kuruldu

Ankara, (Hususî muhabirimizden) — Tapu ve Kadastro Genel Direktörlüğü yeni teşkilât kanununa göre tapu sicil muhafızlığı teşkilâtını İzmir, İstanbul, Ankara ve Bursadan sonra Konya, Samsun ve Trabzona da teşmil etmektedir.

Genel Direktörlük önümüzdeki senelerde bütçesinin müsaadesi nisbetinde tapu sicil teşkilâtını diğer vilâyetlerimize de teşmil edecektir. Konya merkez olmak üzere kurulan tapu sicil grup müdürlüğü Niğde ve Afyon vilâyetleri, Samsun merkez olmak üzere kurulan tapu sicil grup müdürlüğü teşkilâtına Kastamonu, Sinop ve Ordu vilâyetleri, Trabzon merkez olmak üzere kurulan tapu sicil grup müdürlüğü teşkilâtına Giresun, Gümüşhane, Çoruh ve Rize vilâyetleri tâbi olacaktır.

Grup müdürleri henüz tayin edilmemiştir. Tayin edilinceye kadar Konya grup müdürü vekâletine tapu sicil muhafızı Muhlis, Trabzon grup müdürü vekâletine Trabzon tapu sicil muhafızı Necmeddin, Samsun grup müdür vekâletine Samsun tapu sicil muhafızı Ruhi tayin edilmişlerdir.

Yeni Direktörlüklere Tayinler

Yeni kurulan bu üç tapu sicil grup müdürlüğü teşkilâtında yapılan tayinleri yazıyorum:

Samsun tapu sicil muuhafızlığı muavinliğine Samsun tapu memuru Hikmet ve Kadıköy tapu sicil kâtibi İhsan, Kastamonu tapu sicil muhafızlığına muhafız Safvet, Kastamonu tapu memuru Emin ve başkâtip Hasan Fehmi, Ordu tapu sicil muhafızlığına Sinop tapu mürürü Haydar, muavinliğe Samsun tapu başkâtibi Arif ve Sivas tapu başkâtibi Fehmi, Sinop tapu sicil muhafızlığına Ordu tapu müdürü Remzi, muavinliğine Sinop başkâtibi Rakıp.

Trabzon tapu sicil merkez muhafızlığına Beyoğlu tapu sicil muhafızı Necmeddin, muavinliklerine Eminönü tapu kâtibi Mevlût ve Beyoğlu tapu sicil kâtibi Alaettin, Giresun tapu merkez muhafızlığına Ankara tapu sicil muhafızı Yaşar, muavinliklerine Giresun tapu başkâtibi Osman ve Kayseri başkâtibi Ali Rıza, Gümüşhane tapu sicil muhafızlığına Gümüşhane tapu sicil muhafızlığınaoSAA(tapu müdürü Adil, muavinliğe tapu başkâtibi Yunus, Çoruh tapu sicil muhafızlığına Yozgat tapu müdürü Niyazi, muavinliğine Çoruh tapu başkâtibi Kemal, Rize tapu sicil muhafızlığına Kırklareli tapu sicil müdürü İhsan, muavinliklerine Ankara kadastro memuru Hüseyin Hüsnü ve Rize tapu memuru Mustafa, Niğde tapu sicil muhafızlığına Niğde tapu müdürü Mustafa Ragıp, muavinliğine Konya sicil kâtibi Agâh, Afyon tapu sicil muhafızlığına Afyon müdürü Ali Rıza, muavinliğine Afyon tapu memuru Mustafa Nuri, Konya tapu sicil muhafızlığına Konya muhafızı Muslis, muavinliğine Ankara kadastro memuru Ali Ulvi, Samsun tapu sicil grup müdürlüğü mümeyyizliğine Mudanya tapu sicil muhafız muavini Cabiri, kontrol memurluğuna Trabzon tapu müdürü Abdullah, Trabzon tapu sicil grup müdürlüğü mümeyyizliğine Maraş tapu müdürü Nuri, kontrol memurluğuna İzmir tapu sicil kontrol memurlarından Saim, Konya tapu sicil grup müdürlüğü mümeyyizliğine Konya tapu sicil muhafız muavini Tahir, kontrol memurluğuna İzmir kontrol memurlarından Haydar.

Diğer Tapu Direktörleri Arasındaki Değişiklik

Genel direktörlük, yapılan yeni teşkilât dolayısiyle bazı tapu direktörleri arasında da değişiklik yapmıştır. Bunlar da şudur:

Bolu tapu müdürlüğüne Afyon tapu başkâtibi Muhsin, Bilecik tapu müdürlüğüne Kırşehir tapu müdürü Haydar, Kırşehir tapu müdürlüğüne Ağrı tapu müdürü Hasan Fehmi, Ağrı tapu müdürlüğüne Zara tapu memuru Şükrü, Kastamonu tapu müdürlüğüne Antalya tapu memuru Safvet.

Konya, Samsun ve Trabzonda teşkil olunan tapu sicil grup müdürlüğü teşkilâtı eylülden itibaren tatbik olunacaktır.

Ankara tıb fakültesi hazırlanıyor

Ankara, (Hususî muhabirimizden) — Ankara tıp fakültesi binasının hazırlıklarına süratle devam edilmektedir. Şimdiye kadar istimlâk edilen ev ve arsa miktarı 170 den fazladır. Bu hususta ki muamelelerin ifası için belediyece bir heyet tayin edilmiş ve alâkadarlara tebligat yapılmıştır.

Alâkadarlardan arzu edenler kanunî sekilde itirazlarını yapmaktadırlar.

Dereler temizlenecek

Ankara, (Hususî muhabirimizden) — Bir kısım derelerin zamanla, selleri istiap edemiyecek derecede bozulmuş bulunmaları, suların taşmasına sebep olmakta ve zaman zaman ziraatimizi hasara uğratmaktadır. Bu vaziyeti gözönünde bulunduran hükûmet, yurdun iktisadî durumuna birçok zararlar veren bu felâketi önlemek için yeni kararlar almıştır. Alman bu kararlara göre valiler, vilâyetleri içinde bulunan ve kazma kürek gibi basit âletlerle ayıklanmasımümkün olabilen dere mecralarını tesbit edecekler, ve bir çalışma programı hazırlayacaklardır.

Vilâyetler bu proğrama göre dere mecralarının ayıklanmasını ve temizlenmesini temin edecekler ve bu suretle sel âfetinin önü alınacaktır.

Ankara hukuk fakültesi imtihanları

Ankara, (Hususî muhabirimizden) — Ankara hukuk fakültesinin ikmal imtihanları 9 Birincitesrin 1937 de başlıyacak ve ayın sonunda bitecektir. Üçüncü sınıftan mezun olup ta ceza, iktisat veya medeniye derslerinden bakaloryava kalanlar da 10 Birincitesrin 1937 tarihinden itibaren müracaatları sırasına göre imtihana tâbi tutulacaktır.

Nazarî askerî dersinden ikmale kalanlara Birincitesrin ortalarından itibaren fakültenin askerlik muallimleri tarafından nazarî askerlik dersleri gösterilecektir.

Darüşşefaka sergisi

Darülşafaka talebesi bu sene de mekteplerinde bir resim, heykel ve fotoğraf sergisi açmıştır. Sergide talebenin yaptığı çok muvaffakıyetli tablolar, heykeller gösterilmektedir. Ayrıca bir fotoğraf köşesi de yine talebe tarafından çekilmiş gayet güzel fotoğrafları toplamaktadır.

Sergi dün, birçok tanınmış zevatın hazır bulunduğu bir törenle açılmıştır.

Memleket reportajları:

Çark suyu kenarında

Adapazarının hırsız yemez kavunlarını kimler yer?

İzmitte, istasyon önünde hergün trenlerden akın eden binlerce insanın doya doya içtiği Çenesuyu çok kısa bir mesafeden sonra gelen Adapazarında bir maden suyu kadar kıymetleniyor; damacanası yüz kuruşa kadar satılıyormuş.

Güzel Adapazarının derdlerinden biri de sudur. Burada Sapanca gölün den gelen ve ark'da tasfiye edilen su içilir. Çark Adanın yegâne mesire ve eğlence yeridir. Pazar günleri Adaya gelenler burada yer içerler. Adalılar ise burada gece safası yaparlar.

Araba şehirden buraya yirmi beş kuruşa gelir. iki tarafı muntazam bir hale getirilen parkın ortasından geçen suyun gece manzarası çok şairanedir.

Adalılar renkli ışıkların suda yaptığı akislere bakarak geç vakitlere kadar burada eğlenirler.

Buraya girerken ilk nazarı dikkatinizi celbeden ağaçlara asılmış ihtar ilânları oluyor. Bu ihtar: "İçtiğiniz suyu kirletmeyiniz" dir.

Her tarafı yeşilliklerle çevrilmiş Çarkın suyu kenarında oturanlar, yemek yer, bira, kahve içerler, fakat suya bir damla çöp atmazlar. Gerçi bu su, biraz ileride on yedi metreye kadar yükselen bir tesisatla tasfiye edilerek diğer tarafa temiz su olarak, köpüklü halinde akarsa da, apaçık olarak gelen su içilirken ağza henüz hiç tat vermiyor.

Bir Adapazarlı:

— Doğrudur, temizleniyor. Temizleniyor ama dü ünün ki ta Sapancadan buraya kadar gelirken yolda kim bilir içinde kaç manda, kaç insan yıkanıyor. Belki çamaşır yıkayanlar da var. Dedi.

* * *

Çarka geldiğim vakit tenha buldum. Son sistem bir radyo, avazı çıktığı kadar bağırıyordu. "Uzaktan duyulun sesi hoş" gelir derler. Meğer radyolar da öyleymiş Çark radyosu sesini şehire de duyurmak isteyordu. Fakat Adapazarında buna hiç lüzüm yoktur. İstasyon kazinosunda başlayan radyo sesi şehrin her otelinde, her dairesinde başka bir hava ile icrayıahenk eder. Eğer bir istatistik yapılırsa Adapazarı radyo çokluğu cihetinden birinciliği kazanır.

Çarkın Adanın zevk ehli insanları da eğlenirler. Bunlar karpuzlar, kavunlar ve meyvalarla gelip sofra kurar; geç vakitlere kadar içerler.

Adapazarında ilk defa gördüğüm bir nevi kavunları merak ederek sormuştum. Kavuncu:

— Buna hırsızyemez derler demiş ve izah etmişti:

— Kavun hırsızları tarlada bu kavunları görünce almazlar. Onun için buna "hırsızyemez" derler.

Fakat Çark'a hırsızyemez kavunlarını kucaklayarak gidenleri görünce yerlilerden birine:

— Yahu, dedim bu kavunları hırsız yemezken siz nasıl yersiniz?

Güldü.

— Doğrudur ama, dedi burada su kenarında ne yenmez ki..

Adapazarlının hakkı vardı..

N. A.

Poliste

Çalınan 5 lira

Geçenlerde Nuruosmaniyede yemişçi Mirzanın dükkânına, bir kavanoz içinde balık satmak üzere giren 14 yaşlarında Şakir, masanın üzerine bıraktığı kavanozu alırken orada bulunan beş lirayı kimse görmeden çalıp kaçmıştı.

Mirzanın şikâyeti üzerine vakalanan Şakir sıkıştırılınca, çaldığı beş lirayı Sultanahmette bozdurarak, berber Ahmet ve tercüman İbrahimin, kor:kutup elinden aldıklarını söylemistir.

Yakalanan iki suclunun, beş lirayı aralarında iki yüz elliser kuruş olarak taksim ettikleri anlaşılmıştır.

ANTALYA AMBARINA AİT EŞYALAR — Araba vapuru iskelesine sandalla yanaşan sabıkalılardan İzzet, Burhan, Kâmil ve Hasan Antalya ambarına ait motörden bir sandık eşya çalmışlar, kaçarken yakalanmışlardır.

İSKARPİN HIRSIZLARI — Dalavim ve Mimi isminde iki kişi, Galatada kunduracı Yakonun dükkânına girmişler on çift iskarpin çalıp kaçarlarken yakalanmışlardır

MADENDE YANGIN — Büyükadada Maden cihetindeki taş ocaklarının etrafında, henüz anlaşılamayan birisi tarafından atılan sigaradan 50 metre murabbaı kadar bir sahadaki otlar yanmış, yangın itfaiye tarafından söndürülmüştür.

TRENDEN ATLARKEN — Florvada sütçülük yapan Mustafa oğlu Süleyman, dün akşam saat 21 de Floryadan gelen trenden atlamış; ayağından yaralanarak hastahaneye kaldırılmıştır.

OTOMOBİL ÇARPTI — Taksimde Cumhuriyet caddesinden geçen amele İbrahime 2159 numaralı otomobil çarparak, kaçmıştır.

İbrahim muhtelif yerlerinde yaralanmıştır.

Kültür işleri

Universitede

İmtihan programı değiştirildi

Üniversite ve lise e iknal imtihanlarına evvelce hazırlanan programa göre on beş eylülden itibaren başlanacaktı. Fakat araya tarih kurultayı girdiğinden program değiştirilmiş, imtihanların sekiz eylülde başlaması ve 20 eylüle kadar bitirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bundan başka Lisans imtihanları on beş eylülde başlayacak, 30 eylülde tamamlanacaktır.

İnkilâp enstitüsü imtihanları da bir eylülde başlayacaktır.

Ortaokul öğretmen muavini olmak isteyenlerinde yazılı imtihanları bir eylülde, şifahî imtihanları altı ve yedi eylülde yapılacaktır.

Yabancı diller okulunun imtihanlar iki eylülde başlayacak şifahî kısımları Hukuk ve Tıb fakültesi dersanelerinde 7 ve 8 eylülde yapılacaktır.

Fen fakültesinin Lisans imtihanları beş eylülde başlavacak ve eylül sonuna kadar sürecektir. İkmal imtihanları da dokuz eylülde başlayacaktır.

Pedagoji enstitüsü için yeni aletler

Üniversitede yeni kurulan Pedagoji enstitüsü önümüzdeki ders yılıbaşından itibaren çalışmalarına büyük bir hızla başlayacaklardır.

Bu enstitü için İngiltere ve Amerikadan on bin liralık alât ve edevat getirilmiştir. Getirilen bu aletlerin ekserisi tecrübî ruhiyat dersine aid aletlerdir.

Mekteb kitaplarındaki istılahlar

Lise ve ortaokullarda okunan ders kitaplarında bazı yenilikler ve istilâh değişmeleri yapmak üzere İstanbul erkek lisesinde toplanan komisyon faaliyetini tamamlamış; riyaziye, fizik, kimya kitaplarında birçok değişmeler yapılmıştır.

Hazırlanan yeni kitaplar basılmak üzere Devlet Matbaasına verilmiştir.

Para borsasında

İstanbul para borsasında umumiyetle dün yine durgun gitmiştir.

Birinci tertip Türk borcu tahvilleri 14,85 den satılmış, ikinci ve üçüncü tertip Türk borcu tahvillerin üzerine hiç bir muamele olmamıştır..

Bundan Sivas Erzurum, Ergani ve Anadolu demir yolu tahvilleri üzerine muamele olmamış. Aslan çimento tahvilleri 14,50 den satılmış, bin İngiliz lirasına 631 kuruş kıymet tesbit edilmiştir.

İLAN

Osmanlı bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu devairi zafer bayramı münasebetiyle 30 ağustos 1937 (pazartesi) kapalı bulunacaktır.

ERTUĞRUL SADİ TEK

Bu gece:
Büyükada yarın gece Beylerbeyi pazartesi Bebek Salı Suadive plâj çarşamba Heybeliada Tiyatrolarında temsil verir.

BORSA

26 8 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

• Sterlin	632 —	Pezeta	—
• Dolar	127.	• Mark	31 -
• Frank	100 —	• Zloti	23 .
• Liret	115 —	• Pengo	25
• Belçika Fr	84 —	• Ley	14 50
• Drahmi	23 —	• Dinar	52
• İsviçre Fr	580	Yen	—
• Leva	23 -	• Kron İsveç	32 -
• Florin	70 -	• Altın	1049
• Kron Çek.	84 —	• Banknot	258
• Şilin Avus	23 —		

ÇEKLER

• Londra	631 —	• Viyana	4 1838
• Nevyork	0,7879	• Madrid	12 0444
• Paris	21 06	• Berlin	1 9660
• Milâno	15 00	• Varşova	4 1790
• Brüksel	4 6894	• Budapeşte	3 9810
• Atina	26 3085	• Bükreş	106 4975
• Cenevre	3 4390	• Belgrad	34 39
• Sofya	63 3911	• Yokohama	2 7225
• Amsterdam	1 4310	• Moskova	20 435
• Prag	22.6625	• Stokholm	3,0738

ESHAM

İş Bankası	9 80	Tramvay	—
Anadolu	24 20	• Çimento	10 50
Reji	1 60	Ünyon Del	—
Şir. Hayriy	.—	Şark Del	—
Merkez Bank	90	Balya	—
U. Sigorta	—	Şark m. ecza	-
Bomonti	9 15	Telefon	—

Stikrazlar

		Tahviller	
• 1933 T.Bor. I	15 20	Elektrik	—
• • • • II	15 075	Tramvay	—
• • • • III	14 70	Rıhtım	—
• Istik.Dahili	95 25	Anadolu I	41 10
• Ergani Istik	95 -	Anadolu II	40,65
1928 A M	00	Anadolu III	-
S. Erzurum	00	Mümessil A	38 60

Takvim

	27 Ağustos CUMA 20 C. Ahir	28 Ağustos Cumartesi 21 C. Ahir
Gün doğuşu	5 22	5 23
Gün batışı	18,51	18 49
Sabah namaz	5 22	5,24
Öğle namazı	12 16	12 15
İkindi namaz	15,59	15 58
Akşam namaz	18,51	18 49
Yatsı namazı	20 30	20 28
İmsak	3,34	3 35
Yılın geçen günleri	218	217
Yılın kalan günleri	132	131

Yükesk Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün ziraat, Baytar fakültesine kız ve erkek ve Orman Fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gereklidir.

1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır. (Bakaloryasını yapmamış veya olgunluk diploamsını almamış olanlar Enstitüye alınmaz).

2 — İstanbul Üniversitesinin Fen Fakültesinden naklen gelecek olanlar orada okudukları sömestirlerden muvaffak olmuşlarsa, ikisi kabul edilerek Baytar, Ziraat ve orman Fakültesinin üçüncü sömestirlerine alınırlar. Ancak Baytar fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sömestirlerinde okunan Anatomi devresine de ayrıca devam etmeleri ve Ziraat fakültesine girenlerin Ziraat stajını yapmaları gereklidir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve, 25 den yukarı olmaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lâzımdır. Bu raporlarda talebenin her türlü askeri hizmete kabiliyetli olduğu ayrıca tasrih edilecektir.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde, yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin Enstitüden ilişiği kesilir.

6 — Ziraat Fakültesine girecek talebe Ankara'da Orman çiftliğin'de 10 ay staj görmeğe mecburdurlar. Bu staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir. Yatacak Çiftlik'te parasız sağlanır. (Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de Enstitüce sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.)

7 — Parasız yatı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne sebeple olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tastikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka nufus kâğıdını, aşı kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları özgidim, orta ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iliştirilerek el yazılariyle yazacakları pullu bir dilekçe ile ve altı tane fotoğrafiyle birlikte doğruca Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne başvururlar. Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kayıt olunmak istediklerini bildirmelidirler. Aksi takdirde dilekçeler hakkında bir muamele yapılmaz.

9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır. Ve bunlar hakkında hiçbir muamele yapılmaz.

10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde başvuranlar arasından pek iyi ve iyi dereceli olanlar tercih edilir.

Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve başvurma tarihlerine göre seçilirler. Kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler ve başvurma sırasına göre alınabilirler. Aynı şerait altında liseden fen kısmından çıkanlar tercih olunur.

11 — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler.

12 — Başvurma zamanı ağustosun birinci gününden eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki başvurmalar kabul edilmez. (4643) (2298).

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak vilâyeti içinde Bartın — Safranbolu yolunun 0+000—18+000 kilometreleri arasında yopılacak 42799 lira 08 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 15 - 9 - 937 çarşanba günü saat 15 de Zonguldak vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 214 kuruş muukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

Muvakkat teminat 3210 liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik ehliyet vesikasiyle Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatları ile birlikte teklif mektuplarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5539)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

5. inci keşide 11 Eylül 937 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7/Eylûl/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur..

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak vilâyeti içinde Ereğli — Devrek yolunun 1+000 — 27+000 kilometreleri arasında yapılacak 23956 lira 48 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmesi 15 - 9 - 937 çarşanba günü saat 15 de Zonguldak vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 120 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

Muvakkat teminat 1797 liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik ehliyet vesikasiyle Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlariyle birlikte teklif mektuplarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5541)

Türkiye İş Bankası

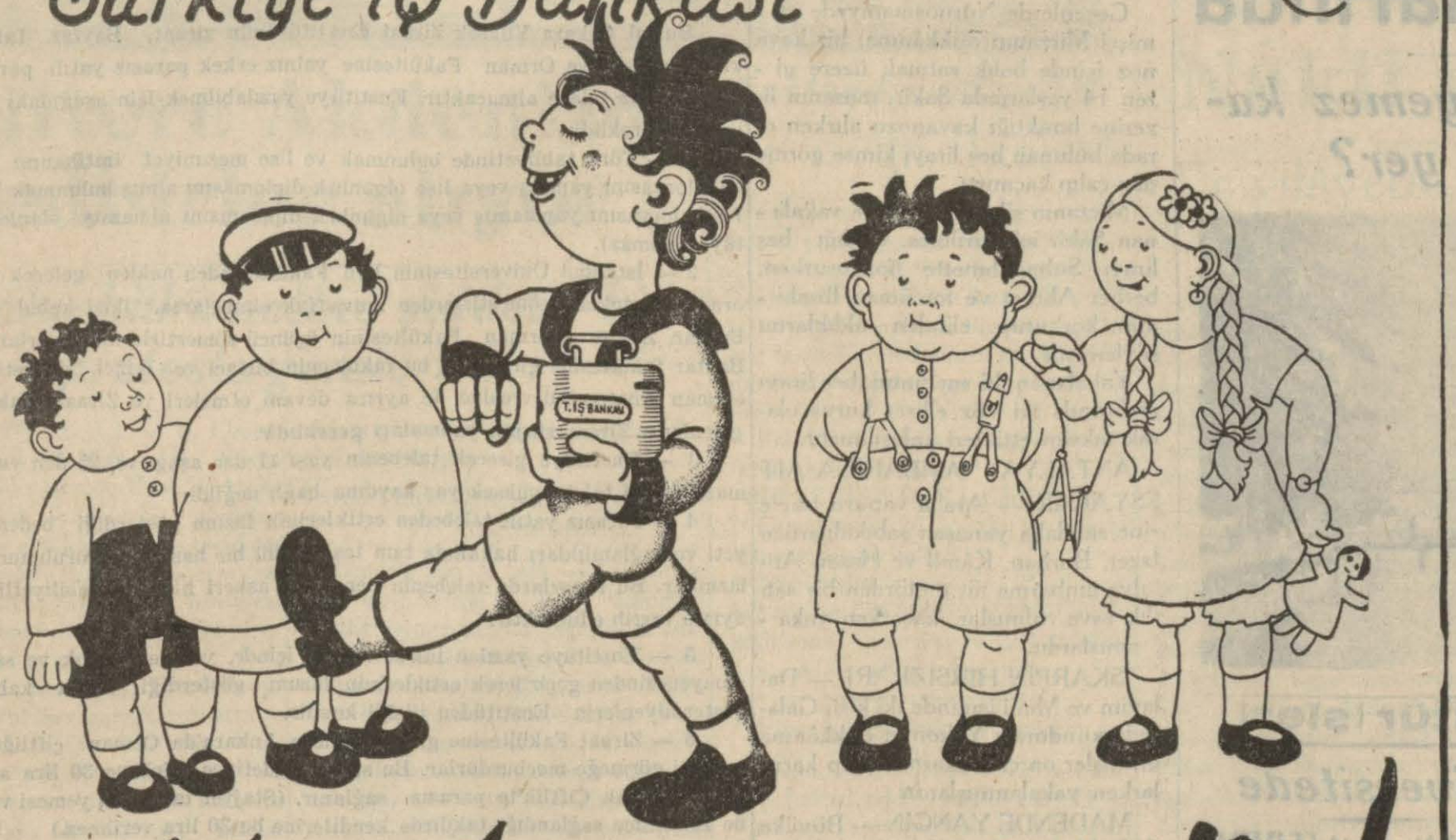

Kumbarası var!

İş Bankası asgarî 25 lira mvduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.

1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Eylûl, Birinci Teşrin ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade Han telefon: 22740

İzmir Fuarı Münasebetile

Fevkalâde Posta

Mevcut postalara ilâveten ANKARA Vapuru Eylülün birinci çarşamba günü saat 15 de Galata rıhtımından kalkarak doğru İzmir'e gidecektir. Fuar açık bulunduğu müddetçe fotoğraflı gidiş - dönüş bileti alanlara yüzde elli tenzilât yapılmaktadır.

Sayın yolcuların Karaköydeki acentalığımıza müracaat etmeleri.

(5627)

TASHİH

Dünkü nüshamızda çıkan Merkez Bankası vaziyet ilânının pasif kısmında ihtiyat akçesi yekûnu 6.621,180,10 olması lâzımgelirken sehven 6,612,180.10 şeklinde yazılmıştır. Tashih olunur.

İLAN

Satılık Arsalar

Erenköy istasyonu karşısında çam lar içinde satılık arsalar vardır. İ teyenlerin Erenköy Etemefendi cad desi NO. 16 ya müracaatları.

Şirketi Hayriyeden

Orkestra ve cazlı tenezzüh seferi

Yarınki cumartesi günü 71 numaralı vapur, mutad tenezzüh seferini yapmak için 14,15 de köprüden kalkacaktır. Vapurda Sarıyere kadar, memleketimize yeni gelen sekiz artistten mürekkep LİLLY SZEKELY idaresinde POGANY MACAR ORKESTRASI TAKIMI en tatlı ve klâsik parçaları çalacak ve Sarıyerden itibaren mükemmel pir caz takımı köprüye avdet edilinciye kadar dans havalarını çalarak sayın yolcularımızın huzur ve safasını temin edecektir. Büfe, lokantacı meşhur PANDELİ tarafından deruhte edilmektedir. Köprüye avdet saati 21,15 tedir.

Nafıa vekâletinden:

7 eylül 937 salı günü saat 15 te Ankarada vekâlet malzeme eksiltme komisyonu odasında 1900 lira muhammen bedelli 95 adet demir nakliye sandığı açık eksiltme usuliyle eksiltmeye konmuştur.

Şartname ve buna müteferri diğer evrak parasız olarak Ankarada malzeme müdürlüğünden Haydarpaşada vekâlet tesellüm memurluğundan verilecektir.

Muvakkat teminat 142,5 liradır.

Eksiltmeye gireceklerin 7/ eylül / 937 salı günü saat 15 te komisyon odasında hazır bulunmaları lâzımdır. (2850) (5367)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Tekaüt, Dul ve Yetim Maaşları iskontosu

1 — Eylül - Teşrinisani devresi maaş iskontosuna 1 - 9 - 937 tarihinde başlanacaktır.

2 — Eylülün ilk üç günü harp malûllerine tahsis edilmiştir. Bugünlerde saat 16 ya kadar müracaat eden malûller maaşlarını ayni günde alırlar. Malûllerin 4 Eylûl sabahından itibaren yapılan müracaatlar sıraya girer.

3 — 1 Eylül sabahından itibaren müracaat eden diğer maaş sahiplerine maaşlarını alacakları tarihi gösteren birer numara kâğıdı verilir. Bu kâğıt üstünde yazılı tarihten evvel iskonto muamelesinin ikmali için yapılacak müracaatların hiç bir suretle kabul edilemiyeceği ilân olunur. (5582)

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak vilâyeti içinde Zonguldak—Devrek yolunun 6+000 — 47+000 kilometreleri arasında yapılacak 22673 lira 96 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 15 - 9 - 937 çarşanba günü saat 15 de Zonguldak vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna mütefer rri diğer evrak 114 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır. Muvakkat teminat 1701 liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik ehliyet vesikasiyle Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatları ile birlikte teklif mektuplarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5540)

SEZEN

TERZİHANESİ

Sahibi: İhsan Yavuz Sezen

Şık giyinenlerin terzisidir

En cazip modeller, mevsimlik metin ve şık kumaşlar.

İstanbul Yeni Postahane karşısında

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No 3 (Cağaloğlu Eczanesi yanında) Telefon. 22566

TİFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2.5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

SAFO

A. Dode - H. Rifat

Sayfiyede okunacak güzel bir roman

VAKIT Kitabevi - 100 kuruş

Sahibi: Asım Us

Neşriyat genel direktörü R. A. Sevengil

•EYİ EKEN EYİ BİÇER•

BANKAYA YATIRILAN PARA EYİ EKİLMİŞ TOHUM GİBİ VERİMLİDİR.

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

KARAKÖY PALAS ALALEMCİ HAN

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak vilâyeti içinde Beycuma — Çaycuma yolunun 0+000 — 13+73 kilometreleri arasında yapılacak 52296 lira 05 kuruş keşif bedelli şose inşaatı işi Kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmesi 15 - 9 - 937 çarşanba günü saat 15 de Zonguldak vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 262 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

Muvakkat teminat 3923 liradır. Eksiltmeye girmek isteyenlerin resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik ehliyet vesikasiyle Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlariyle birlikte teklif mektuplarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5542)

Üniversite Rektörlüğünden:

İstanbul Üniversitesi Tıp, Hukuk, Edebiyat, Fen ve İktisat Fakültelerine ve Üniversiteye bağlı Dişlababeti ve Eczacı mektebine 1 Eylülden itibaren talebe kabulüne başlanacaktır. Yazılmak isteyenlerin Fakülte Dekanlıklarına vesikalariyle beraber müracaat etmeleri. (5545)